

Рôкъ XII. Скрентонъ, Па., Четверъ 15-го Септембра, 1904. Число 37. — Vol. XII. Scranton, Pa., Thursday, September 15, 1904. No. 37.

Заява.

St. Louis, Mo. Септ. 5, 1904.

Почтенна Редакціє „Свободы"!

Будьте ласкаві помѣстити тыхъ пару словъ:

Въ ґазетѣ „Правда" у числѣ 33, дописъ зъ Ст. Луїсъ Прокопа Марфута есть фабрикована. Я такъ не писавъ якъ есть тамъ подано. Я ся буду старавъ досвѣдчити то, що я писавъ. Я за тую дописъ не вôдповѣдаю.

Зъ поздоровленємъ
Прокопъ Марфутъ,
1413 So. 3d St., St. Louis, Mo.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Вересень.		
15	Ч.	Мамантъ
16	П.	Антимъ
17	С.	Вавила и Мойсей
18	Н.	Захарій пророкъ
19	П.	Восп. чуд. въ Колосс.
20	В.	Созонтъ (Предпр. Р.)
21	С.	Рождество Бцы.

НА НАРОДНЫЙ ФОНДЪ.

Дня 28. серпня 1904 р. вôдбуло ся въ Pittsburg, Pa. на Савтъ Сайдъ посвячене фаны братства Успенія Пр. Богородицѣ зъ Allegheny, Pa. По посвяченю промовили до зôбраныхъ въ гали членôвъ братства чесні М. Турковскій и М. Дмитровъ и зôбрали на Нар. Фондъ $11.25. Честь и слава рускимъ патріотамъ, що не забувають при кождôй нагодѣ збирати датки на народні цѣли.

Дай Боже, щобъ кождый плейзъ въ Америцѣ мôгъ ся повеличати такими щирыми патріотами.

Вôдъ Комитету Нар. Фонду въ Америцѣ: Н. Пôдгорецкій, секрет., Нв. Глова, касієръ.

— П. М. АНДРЕЦЬ зъ Антоні, Р. А. пише намъ: „Дня 7. с. м. ставъ ся тутъ выпадокъ. На самôмъ дипѣ наѣхала локомотива на поѣздъ о 5-ôй пополудни. Житя нѣхто не втративъ лишь кондукторамъ повыбивало зубы и двѣ жѣнки дôстали лекшѣ ушкодженя.

— Робота не лихо, такъ що штука на жите заробити. Декотрі фабрики роблять 4 дни на тыждень, инші стоять по цѣлому тыждневи. Въ Фолъ Риверъ, Мас. страйкує 20.000 ткачôвъ, бо хочуть имъ урвати зъ пейды 12 цнт. и пôвъ на долярѣ".

— ЧАСОПИСЬ Morgen Journal зъ 7. вересня 1904 доносить, що угро-рускій священикъ о. К. Иляшевичъ зъ Бруклина, Н. Й. нагло захорѣвъ на умѣ. Домашні дали знати до шпиталя, позаякъ о. Ил. неспокôйно заховувавъ ся. Зъ шпиталя праслали 3 людей, котрі ледви могли дати раду опираючому ся о. Ил. и вôдвезли его до Кингсъ Кавнті шпиталя.

— О. Н. СТРУТИНЬСКІЙ зôбравъ на Бурсу (зъ акафісту) $12.55.

— ДОХОДИТЬ насъ чутка зъ Канады, що укôнченый богословъ п. Сѣчиньскій, що прибувъ недавно зъ Галичины и бувъ якійсь часъ у о. Філяса въ Альбертѣ, перейшовъ на цареславіе. Еп. Тихонъ мае его высвятити а опôсля побудовати цареславну церкву мабуть въ Винипеґу.

— МИНУВШОГО тыждня въ однôй англійской скрентоньской часописи была новинка, що айрискій бискупъ Гобенъ въ товариствѣ айриского священика Орайлі закладавъ камѣнь пôдъ нову греко-католицку церковь въ Мейфілдъ, Па. Скôлько въ тôмъ правды не знаємъ.

— ХОДИТЬ поголоска, що о. Обушкевичъ мае покинути парохію въ Карнеґі, Па. и задуме орґанізувати нову парохію въ Симпсонъ, Па.

— П. И. ФАРИНЯКЪ зъ Досонъ, Па. пише намъ: „У насъ при мягкôмъ углю робота иша дуже пôдло такъ, що не можна на жите выробити а теперъ зовсѣмъ заштапували на неограниченый часъ. Мущины шукати роботы по другихъ плейзахъ. Платня лиха: перше платили вôдъ кары 46 и пôвъ цента, теперь 35 и пôвъ а до того треба кары дуже верхомъ ладувати".

— ЗАЧУВАЄМО, що повернувшій назадъ до Канады Серафимъ, знюхавъ ся зъ царославнымъ епископомъ Тихономъ и хоче затягнути всѣхъ попôвъ, котрыхъ высвятивъ и людей — на цареславіе. Сему сильно опирають ся высвячені нимъ попы народовцѣ и весь народъ.

— ЯКЪ ЗВѢСНО, о. Н Пôдгорецкій бувъ змушеный выѣхати на якійсь часъ зъ Джерзі Сити на свѣжій воздухъ до Пенсилвеніи. Єго, мѣсце заступае тимчасово о. Гривнакъ. Теперь доносять намъ, що о. Обушкевичъ користаючи зô слабости и неприсутности о. Пôдгорецкого, через своихъ полечниковъ и черезъ свою особисту аґітацію старавъ ся влѣзти на парохію до Джерзі Сіти. Чи годить ся такъ поступати чесному чоловѣкови а тамъ больше священикови? Але видно, що джерзисітскі парафіяне мають больше чести якъ о. Обушкевичъ, бо, якъ намъ доносять, сказали, що о. Обушкевича не приймуть, але будуть чекати доки не выздоровѣе о. Пôдгорецкій, котрый положивъ такі великі заслуги для ихъ парохіи и руского народа въ Америцѣ взагалѣ.

— ПÔСЛЯ урядового справоздания міністерства рôльництва выгляды на сегорôчні жнива въ Галичинѣ значно погоршили ся, особливо у схôдной части краю и можна надѣяти ся лише дуже невыдатного збору збôжа. У схôдной Галичинѣ спричинила сегорôчна посуха зъ выимкою кôлькохъ повѣтôвъ больші шкоды, якъ въ захôдной, де загально жнива выпали середно. Хибнули тамъ лише жнива на пѣсковатôмъ ґрунтѣ.

— ВЪ Лондонѣ кружить поголоска, що Самсоновъ, убійця Плевого при помочи своихъ приятелѣвъ утѣкъ зъ вязницѣ. Мало се стати ся въ той спосôбъ, що оденъ зъ нихъ перебравъ ся за высокого офіцира, двохъ за жандармôвъ а четвертый за лѣкаря и мали прійти зъ пôдробленымъ документомъ до зарядцѣ вязницѣ, щобы Самсонова перенести до другои вязницѣ. Коли въ вязницѣ, не пôдозрѣваючи пôдступу, выпустили його, перебрані взяли його до воза и щезли. Поголоска та оказалась неправдивою.

— ВЪ Тенеревилъ, Н. Й. напала банда опришкôвъ на урядъ почтовый, розбила динамітомъ касу и забрала значну суму грошей и почтовыхъ марокъ.

— ВЪ Ню-Йорку пôдчасъ борбы силачôвъ оденъ Муринъ, киненый противникомъ два разы на землю, попавъ въ страшну злость и пôднявши ся зъ землѣ, вхопивъ своего противника за шию и задусивъ його на мѣсци.

— ГАЛИЦКІЙ Выдѣлъ краевый и львôвскій маґістратъ выслали петицію до міністер. внѣшныхъ справъ у Вѣдни, щобы оно, зъ огляду на чисельні торговельні зносины межъ Галичиною а Сполучеными Державами, а також для охороны інтересôвъ еміґрантôвъ, постарало ся о заснованe тамъ американьского консуляту.

— ВЪ Вашінґтонъ, Па. згинувъ черезъ повѣшене Кроатъ Міловань Ковацевичъ, котрый передъ кôлькома мѣсяцями замордувавъ контрактора Самуила Ферґузона, коли той ѣхавъ зъ ґрôшми выплатити робôтникôвъ.

— СТРАЙКЪ рѣзникôвъ въ Чікаґо закôнчивъ ся цѣлковитою побѣдою компанистôвъ. Рѣзники не то, що нѣчого не выбороли, але мабуть стратили еще роботу, бо компанисты не хочуть ихъ приймити назадъ до роботы. Стратили больше якъ цѣломѣсячный заробокъ а юнія ихъ майже цѣлковито розбита. Побѣдивъ отже грôшъ, зъ котрымъ може боротись лишь сильна и однодѣльна орґанізація робôтникôвъ, а зъ перебѣгу страйку знаемо, що юнія рѣзникôвъ не була анѣ сильна анѣ однодѣльна.

— ВЪ Сенъ Луі, приарештовала полиція трохъ борцôвъ зъ быками передъ самимъ представленємъ за рôжні провины. Доперва по зложеню высокои порукы выпущено ихъ на волю.

— ВЪ Луісвилъ, Кн. застрѣливъ оденъ робôтникъ свою жѣнку, пôдозрѣваючи єѣ о любовні зносины зъ другимъ чоловѣкомъ, а вôдтакъ вôдобравъ собѣ жите.

— ВЪ Савтъ Дайтомъ, Н. Й. забивъ робôтникъ Михайло Мішакъ насамперѣдъ свою жѣнку, вôдтакъ двое дѣтей а въ кôнци стрѣливъ до себе. Убійство се поповнивъ мабуть въ наслѣдокъ нападу божевôльля.

— ДНЯ 7. вересня панувала въ Сенъ Франціско нечувана въ ту пору спека. Тепломѣръ показувавъ понадъ 100 степенѣвъ тепла.

— ВЪ Бейонъ, Н. Дж. скочивъ молодый хлопець Осипъ Пруховскій на тяґаровый вôзъ, але такъ нещасливо, що упавъ пôдъ колеса и стративъ обѣ ноги. Въ короткôмъ часѣ, середъ тяжкихъ мукъ померъ.

— ВЪ Ню Йорку сполошивъ ся кôнь и скочивъ въ велике выставове вôкно одного склепу. Вôкно розтовкло ся а кôнь задержавъ ся въ серединѣ. Доперва зъ великимъ трудомъ удало ся його увôльнити. Зôставъ покалѣченый въ многихъ мѣсцяхъ.

— ВЪ Кольоніи въ Нѣмеччинѣ шукала одна мама пані свою доньку. Въ кôнци довѣдала ся, що ей донька, овочъ молодечои любови зъ однымъ студентомъ, служить въ одномъ домѣ. Батько той дѣвчины передъ смертію записавъ для неи весь свой міліоновый маєтокъ. Такъ отже бѣдна служниця невѣсного походженя, зôстала нагло міліонеркою. Якъ подають нѣмецкі часописи, дѣвчина тота мимо свого маєтку, не покинула службы.

— ВЪ Брунзонъ. Фло. застрѣливъ Ніґеръ Брейди молоду жѣнку зъ дитиною при грудяхъ. На вѣсть о тôмъ кинулась товпа народа на злочинця и покарала його страшною смертію, вôдрѣзавши йому руки, ноги, уха а въ кôнци и голову.

— ВЪ Ленсдейлъ, Па. напала банда розбôйникôвъ на зелѣзничу стацію, розбила касу динамітомъ и забрала зъ неи $800. Кôлька годинъ передъ тимъ напала банда на готель въ Виловъ Ґровъ и забрала зъ вôдтамъ $2000. Цѣла околиця дуже занепокоєна.

— ВЪ Ню-Йорку повѣсивъ ся въ своѣй хатѣ робôтникъ столярскій, полишивши жѣнку и двое дѣтей. Причина смерти незвѣсна. Догадують ся, що понукою до самоубійства была смерть приятеля самоубійця, котрый передъ кôлькома днями вôдобравъ собѣ жите такожъ черезъ повѣшене.

— ВЪ Ню Джерзі дуже часто обкрадали злодѣѣ фармера Андрого, тому засѣвъ вôнъ на нихъ зô стрѣльбою и постановивъ до кождого стрѣляти. И справдѣ 4. с. м. въ ночи почувъ, що хтось иде городомъ. Фармеръ стрѣливъ и на мѣсци забивъ Италійця, котрый правдоподôбно прійшовъ красти. Фармеръ самъ зголосивъ ся до суду.

Русины та Русинки!

Господь Богъ допомогъ намъ довершити велике дѣло, зъ котрого повиненъ тѣшити ся кождый, у кôмъ чесне, щиро-руске серце!

Руска Бурса купила свôй власный, прехорошій дôмъ! —

Не будемо комôрниками, у своѣй хатѣ своя правда и сила и воля!

Помешкане прегарне о 13 величавыхъ комнатахъ, – городъ, садокъ — при красной улици, въ дуже здоровôмъ положеню — а всьо се за невеличку суму, за $5.500.00! Радуй ся Американьска Русе!

Корыстайте рускй родичѣ та збирайте сынôвъ своихъ до школы, до школы! До 10-го Септембра маете еще часъ вносити просьбу о приняте до бурсы, на адресу: **Rev. Paul Tymkievich, 45 Oak Str., Yonkers, N. Y.**

Бурса купила дôмъ въ Yonkers, а се задля тыхъ причинъ!

1. Въ Ню-Йорку требабы за такій самый дôмъ дати 3 або и 4 разы бôльше.

2. Школы въ Yonkers та кй самй, якъ въ Ню-Йорку — е и гайскулъ и бизнес каледжь — самои першои клясы.

3. Воздухъ далеко лучшій въ Yonkers, чимъ въ Ню-Йорку, церковь на мѣсци.

4. Удержане и наглядъ въ Yonkers выйдуть далеко танше.

5. Въ Ню-Йорку не трафляло ся щось гôдного нѣ купити нѣ найняти.

Бурса отвирае ся 10-го октобра 1904 р.

Кождый хлопець мае для-того ходити до анґлицкои школѣ на своимъ плейзѣ ажь до 8-го октобра. Кождый мае постарати ся о certificate вôдъ директора тои школы, до котрои клясы ходивъ и якъ ся учивъ.

Крôмъ того кождый хлопець мае привезти зъ собою свѣдоцтво лѣкарске, и свѣдоцтво вôдъ мѣсцевого руского священика и учителя.

Заразомъ кождый мусить зъ собою мати 2 убраня про свято и будденъ, 4 пары бѣля, 12 хусточокъ до носа, 4 пары шкарпитокъ и 2 пары черевикôвъ.

Реґулярна цѣна за хлопця: — мѣсячно $10.

Крôмъ того на початку кождого року треба зложити $2. на инвентарь и бібліотеку. Тыхъ два доляры платить ся лишь разъ на рôкъ.

За кождый мѣсяць платить ся зъ гôры.

За першій мѣсяць треба прислати умовлену заплату вже 1-го Октобра на руки Rev. P. Tymkievich, 45 Oak St., Yonkers, N. Y.

Братя и Сестры!

Поможѣть доброму, Божому дѣлу! Поможѣть бѣднымъ рускимъ дѣточкамъ, що хотять учити ся! На кождôмъ зъ насъ лежить святый обовязокъ пôдперти се святе дѣло. Зъ народныхъ складокъ повстала Руска Бурса! Не дайже, Рускій Народе, щобъ она упала! Маемо сплачувати дôмъ, маемо удержувати дѣти — а звôдкижь возьмемо грошей? На Бога ся здаемо та на Васъ, чеснй рускй патріоты и патріотки! Кожда парохія, кожде братство, на кождôмъ весѣлю и хрестинахъ, при всѣлякихъ забавахъ и мітинґахъ не забувайте за бѣдныхъ хлопчикôвъ, неразъ сирôтъ, що сподѣють ся лепты вôдъ старшихъ своихъ краянôвъ. Не жалуймо що-мѣсяця скинути ся пару центами, божь се жертвуемо не кому, а самымъ собѣ и дѣтямъ нашимъ!

Нуже Сестры и Братя! До роботы! Збирайте, складайте на бѣднй сирôтки, на хлопчикôвъ бурсакôвъ! Майте милосердіе, а Богъ Вамъ милосерный буде! Всякй жертвы посилайте на адресу: Narodnyj Fond, Box 108, Jersey City, N. J., и на чекахъ и м. о. выписуйте John Glowa, Excelsior, Pa.

На таку цѣль не пожалуе нѣхто, збирайте и мѣжь чужими!

Въ Твои руки, Рускій Народе, вôддаемо сей першій рускій храмъ для науки и вѣримо въ Твою опѣку и жертволюбивôсть!

Щасть жежь Боже доброму дѣлу!

Вôдъ Головного Народного Комітету въ Америцѣ:

Н. Стефановичъ, предсѣдатель, Pittsburg, Pa.
Ив. Ґлова, касіеръ, Excelsior, Pa.
Н. Пôдгорецкій, секретарь, Jersey City, N. J.
Н. Струтиньскій, Olyphant, Pa.
Гавр. Дзядикъ, Derby, Conn.
Ал. Улицкій, Ansonia, Conn.
Алекс. Трембачъ, Yonkers, N.Y.

ДОПИСИ.

Зъ St. Louis, Mo.

Понеже неразъ появляють ся въ „Свѣтѣ“ дописи зъ Madison, Ill. то на нашого о. духовного то на нашу парафію, тожь мы незвертали уваги на се спочатку и беручи се за звычайну клевету, не почували ся вôдповѣдати. Коли однакъ бачимо, що намѣръ дописувателя е порьжнити насъ, тожь почуваемъ ся до обовязку подати до прилюдной вѣдомости якъ слѣдуе: Въ Madison, Ill. въ вôддаленю вôдъ St. Louis ино що черезъ рѣку, задумали нашй братя, котрыхъ такожь немного тамъ есть, побудовати у себе церковцю. Всѣ щиро офѣру давали навить и не Русины, божь збирали на гр. кат. церковъ. Такъ тревало якійсь часъ. Зôбравши достаточну суму побудували маленьку деревляну церковцю и тогди то знайшло ся кôлька проводирôвъ, котрй помимо того, що анѣ одного чоловѣка тамъ не було православного зъ Росіи, не чекали ажь приѣде нашь гр. кат. священикъ до St. Louis, вôддали свою церковцю пôдъ власть Еп. Тихона, а спроваджений зъ Chicago священикъ, посвятивъ церковцю хочь его проповѣди нѣхто не мôгъ розумѣти. Еп. Тихонъ, абы ихъ утримати, надавъ имъ священика давнѣйшого майнера пôзнѣйшого псаломщика, котрого недавно выкропивъ въ ереѣ и сей вôдъ часу до часу приѣзджае зъ богослуженемъ до Madison.

Мы бы не мали нѣчого противъ того и не интересовалибысьмо ся ними якъ бы не то, що братя нашй въ Madison, майже всѣ зъ тыхъ самыхъ мѣсцевостей зъ краю що и мы, не захотѣли робити незгоды межи нами, видячи що до ихъ церковцѣ майже нѣхто не ходить крôмъ кôлькохъ збаламученыхъ родинъ, бо всѣ прочй братя въ Madison не належать до нихъ, бо не выперли ся своеи вѣры, въ котрôй ся родили и ходять до St. Louis на Богослужене, а до насъ до St. Louis горнуть ся всѣ, хотяй мы ще немаемо свого кута, бо на се якъ въ великôмъ мѣстѣ треба много коштôвъ. Дописувателя мы дуже добре знаемо. Є нимъ одинъ чоловѣкъ таки зô St. Louis, котрый належавъ перше до нашои громады церковнои, але не заслугуючи на пошановане у насъ и не дôставши чого хотѣвъ, перекинувъ ся на православе російске и ставъ заѣлымъ аґітаторомъ въ надѣѣ, що и его Еп. Тихонъ за заслуги посвятить въ ереѣ. Тому неперебирае въ средствахъ, абы ино въ Свѣтѣ шкалювати и чернити нашу парафію и о. духовного. Мы зъ того собѣ нѣчого не робимъ, жаль намъ хиба нашихъ братôвъ, що декотрй лали ся такъ нерозумно перевести та выперли ся своеѣ рôдной вѣры, въ котрôй самй родили ся и ихъ родичѣ. — Заразомъ зачуваемъ, що нашй братя зъ Madison вôдъ царославной церкви, абы выплатити довгъ церковный, высилають по дальшихъ плейзахъ колектора, котрый мае впроваджувати людей въ блудъ, що збирае на церковъ гр. кат. въ St. Louis. Тому мы ниже пôдписанй кураторы гр. кат. громады въ St. Louis, Mo. остерѣгаемъ симъ всѣхъ передъ можливыми обманами и освѣдчаемо, що мы жадныхъ колекторôвъ доси не высилали.

Алек. Валевскій,
Гр. Копча,
М. Ґойда,
П. Ябчанка,
Г. Оршулякъ,
Г. Лыґа,
Прокоръ Марфутъ,
Павелъ Чарный,
М. Риджикъ,
Г. Олѣяръ,
Петро Кимакъ,
М. Андрѣйовскій.

Зъ Lethbridge, Alta., Canada.

Буковиньскі москвофіли.

В числї 29 ім »Свѣта« вичитав я статю про вибори послів до Буковиньского сойму: Ся статя мене дуже задивувала тому, що в ній знаходить ся заледви три слова правдивих, а то решта все брехня.

У тій статї представляе дуже високо прот. о. Ѳ. Драбика, котрого я знаю дуже добре як щирого москвофіли. Сей Драбик їздить по буковиньско-руских селах і горлае цілим горлом: „Настала для нас, рускі братя буковиньскої землї, дуже вэжна хвиля. Незабавки наступають для нас вибори. Тож кого виберете того будете і мати.“ Сих пару слів сказав правду о. Драбик. Дальше горлав Драбик, що теперішні вибори е свобідні а не як до тепер, що кого правительство назначило, на того ми мусіли голосувати при помочи жандармів.

На се скажу, що москвофіли брешуть. 1) Ще нім виборцї ішли із села на головний вибір, то вже знали наперед на кого мають голосувати. Тепер на Буковинї можна знайти майже в кождій рускій хатї ґазетку »Руска Рада«, котра радить Русинам на кого голосувати, як щира порадниця. Тому правительство аби і ґвавту кричало, що голосуйте на москвофіла або жида, то виборцї не послухалиби а і так усї далиби голоси на Русина, за котрого пересьвідчені, що їм добра жичить.

2) Коли ся відбували вибори на послів Василька, Стоцкого і Пігуляка, то я е пересьвідчений, що там жандарми не розказували на кого голосувати. Правда, що доки буковиньскі Русини спали то правительство назначувало на кого мають віддати ся голоси. Але Русина ніколи не назначувало, лиш Німця, Поляка а часом москвофільского попа.

З сего можня пізнати, що не правительство вибирало на послів пп. Стоцкого та Пігуляка, але сам нарід.

Дальше стоїть у статї, чи заслужили собі сі люди на таке довіре, котрі передом воювали против церкви сьвятої?

Алеж бо і се брехня. Стоцкий і Пігуляк не воювали самі а з усіма просьвіченими Русинами против етимольоґии, а не против церкви, як москвофіли обернули. Бо вони виділи що ѣ, ъ, тільки всего що виглядае як перепелиця, але щоби щось помагало, то ні. Бо напр. як напишем слово: Богъ із ъ, а Бог без ъ, то чи сяк чи так то все Бог Богом. А на щож нам тратити час над „ъ“ як Поляки над „пані“? Тож таким способом Стоцкий і Пігуляк воювали против церкви, що старали ся завести фонетику. Отже вже 10 літ тому як заложила ся фонетика на Буковинї, а проте церкви е у кождім селї так як і були і руска мова не знищила ся, а еще поправила ся. Бо тепер не треба уживати слів: „как“, „что“, „повелїваеt“ і т. д. і т. д. З сего видно що фонетика не е шкідлива для наших Русинів, але помічна, бо кожде слово можна порозуміти. Я знаю, що старокраевим попам добре як нарід нич не розуміе. Бо тепер на Буковинї лиш самі попи воюють против фонетики, але і то не всї.

Дальше стоїть у статї, що Буковинцї послухали масненьких слів Стоцкого і Пігуляка і обібрали їх за патріотичних людей на що они не заслужили. Хтоби знав сих двох людий, то кождий признае скілько они зробили добра для руских Буковинців. Тепер на Буковинї майже в кождім селї руска читальня, каса пожичкова, шпихлїр і много руских склепів уже е. Тепер лиш подумати скілько то до сего треба було приймити труду? А я признаю, що жадна читальня анї иньше діло не заснувало ся без Стоцкого або Пігуляка.

Може буковиньскі москвофіли і не памятають як Жиди давали Стоцкому пару тисяч лиш, аби дальше не засновував рускі склепи по селах. Но Стоцкий коротко відповів: „Котрем зерно засіяв, то буду ся старати аби воно і плод зродило.“

Отте якби се трафило ся москвофілови, не дбав би він про руску народність.

Дальше скаржить ся »Свѣтъ« у своїй статї, що сї два зібрали толпу народу і виступили навіть против глави буковиньскої православної церкви Преосьвященнійшого Владики. Я ще лиш два роки як виїхав із Буковини, але у тім часї то був невидима голова церкви Ісус Христос. А Владика то був тілько над попами. Я думаю, що тепер не иначе на Буковинї. Бо як би Буковина признала видиму голову церкви, то тодї не ріжнила би ся від Риму. А що Українцї протестували против Владики, то се правда. Але чому?—того москвофіли не згадують. До року 1897 на Буковинї у Консисториї панували самі Румуни. Тож Русини мусїли ся бити за тим як то може бути, щоби у Консисториї не було анї одного Русина радним, понеже на Буковинї жие більше Русинів як Румунів.

Як Владика пок. Аркадий Чуперкович уздрів, що то не жарт, що Русини не дають спокою, тогди назначив до Консисториї двох руских совітників, оо. Манастирского і Ганїцкого. Се стало ся чудо для Румунів, що нираз вже е два Русини у Консисториї. Сего самого року від'їхав Владика до Відня а румуньскі школярі зібрали ся і прийшли на дипо, де малу хвильку що старого не вбили, але цивільний поліцман надбіг і оборонив. От як то другі народи знають стояти за собов. Вони в разні а не ділять ся на сто партий як Русини.

Правда, що москвофілам уже не довгий вік на Буковинї. Бо молодіж тепер уся виховуеть ся чисто руско-україньска.

Доки буковиньскими Русинами порядкували москвофіли, то за буковиньских Русинів ніхто і не чув, що вони жиють на сьвітї. А тепер цілком перемінило ся. У Чернівцях побудували красний руский Народний Дім, у котрім ся знаходить руска Бурса. Уже семий рік як ся заложила руска ґімназія, у котрій учить ся молодіж для добра руского народу. Заложили уже і пару »Січий«. На кождім вічу учуете красні рускі піснї, котрі москвофілів дуже колять. Можна сказати, що буковиньскі Русини цілком пробудили ся.

Я знаю, що і тепер на Буковинї вийдуть посли Русини, а не москвофіли, бо нарід пізнав правду. І минувших виборів о. Драбик лазив по руских селах та скликав „собранія“ і представляв, що Буковина повинна тягнути ся до Росиї, тому і свого посла повинна вибрати. А при кінци кричав: „кто за мнов?“ То підоймили руки всї Жиди і пару піяків, котрих о. Драбик напоїв. Бо у Заставнї то навіть то собраніе було у коршмі, бо Русини не хотїли нїгде приймити. Таке о. Драбик і тепер виходи на Буковинї.

Цікавий я знати, відки »Свѣтъ« ту статю перебрав, бо на Буковинї заштапували ся москвофільскі ґазети. А може та москвофільска зараза знов відновляеть ся на Буковинї і знов утворила ся яка редакция, але то їм не поможе. Бо Русини як були, так і на дальше остануть ся Русинами а не Москалями.

Я тому сю статю подав, щоби американьскі Русини знали, що буковиньскі москвофіли не ліпші від американьских.

З поважанем

о. А. Вільчиньский, нез. руск. сьвящ.

Зъ Philadelphia, Pa.

У насъ все по старому. Робота иде лихо и майже половина Русинôвъ е безъ роботы. Чутка иде, що фабрика Baldwin Locomotive Works мае рушити въ повной силѣ въ короткôмъ часѣ. — Вѣра и политика помѣжь нашими Русинами на дневнôмъ порядку; бôльше партій якъ Русинôвъ; сварять ся и бють ся, коли лишень часъ на тое позволить.

Кольонія Москалѣвъ вôдъ Дрогобыча на улици Ватерлю подвизае ся. Одни справляють крестины царевичу, другй тѣшать ся, що Росіяне вже побили (?) Япанцѣвъ, отже носять пиво кеками и справляють музыки по цѣлыхъ ночахъ, упивають ся а потому бють ся. Тое повторяе ся близько кожду суботу и недѣлю такъ, що сусѣды-Американцѣ мусять спроваджати полисменôвъ для утихомиреня тои галайстры. А що найгôрше, що такй „рускія“ дѣвчата-патріотки, котрй укладають пѣсни и подають до „казеты“, берутъ участь въ такихъ забавахъ, разомъ зъ хлопами пють и галасують, забуваючи, що сусѣды - Американцѣ дивлять ся на все и показують переходнямъ, якіи Russian-скй дѣвчата честнй.

Другй Русины полячать ся а особливо тй, котрй въ краю по мѣстахъ робили и тутъ замѣсть въ руской народной працѣ помагати, глядають знакомства зъ недобитками польскои шляхты, ходять до косцюлкôвъ и разомъ зъ ними по клюбахъ польскихъ при пивѣ укладають пляны, якбы Польщу вôдбудовати. Отъ на примѣръ е ту оденъ Ру-

синъ, чоловѣкъ образованый, который повиненъ бы ще другихъ поучити якъ за свою справу постояти, а вôнъ не то, що самъ ходить до костела, рускû товариства высмѣвае, руску мову называе унґарскою и на всѣхъ Русинôвъ дивить ся зъ горы, але ще й сестру свою намовивъ, щобъ покинула руску мову и вѣру и разомъ зъ нимъ до костела ходила.

Товариство „Любовь" розвивае ся помимо того, що робота иде лихо и дасть Богъ, що колись буде се найсильнѣйше тов. руске въ Філадельфіи. Въ коротkômъ часѣ мыслимо отворити читальню, бо тутешнû Русины зачинають пôзнавати вартôсть такого тов. народъ якимъ е „Любовь" и що мѣсяця громадно записують ся, бо видять, що тутъ есть порядокъ и згода. Гей братя Русины філядельфійскû, отворѣть очи, не вытирайте кутôвъ нашихъ ворогôвъ. лучѣть ся зъ нами, бо въ едности сила, котру жаденъ ворогъ не переможе.

Лемко.

Зъ Ансонія, Конн.

18—31 Авг. въ попереднôмъ числѣ „Свѣта" появила ся дописъ якогось божевôльного пôдъ двома буквами С. С., котрый набазгравъ, що смаркатû читателѣ смаркатои Свободы певно малюють о. Улицкого святымъ а може ангеломъ, котрый находить ся на грѣшнôй земли и другû несотворенû рѣчи. На всѣ точки я вôдповѣдати не буду, понеже сеся дописъ выйшла зъ пôдъ рукъ дурного чоловѣка и есть цѣлкомъ неправдива и не зрозумѣла такъ що, если бы то песъ зѣвъ, тобы на той самъ розумъ зôшовъ, що и той дописуватель С. С. и мусѣвъ бы людей на улици кусати. Я годенъ постояти по сторонѣ Свободы и честныхъ читателѣвъ, що Свобода и ей читателѣ не суть смаркатыми якъ С. С. набазгравъ, бо Свобода есть часопись чисто руска, котра не выдасть такихъ дурныхъ дописей якъ цареславный Свѣтъ, але заступае всѣ рускû справы якъ ся належить. А читателѣвъ, що читають Свободу не е двохъ ани трехъ, але суть Русины по цѣлôй Америцѣ, Канадѣ, Бразиліи и въ старôмъ краю, и то суть всѣ честнû Русины, якихъ редакція Свѣта дуже мало мае. Такъ само пане С. С. наступаешь на честь нашого душпастыря о. Улицкого, котрый сповняе всѣ свои обовязки якъ ся належить и за цѣле свое побуте въ Ансоніи нѣкого не не ображивъ на чести, обходить ся зъ людьми якъ отець зъ добрыми дѣтьми, а тобѣ позволить твоя совѣсть обкидати болотомъ справедливыхъ и невинныхъ людей? Я тебе пане С. С. дуже добре знаю и твôй характеръ и раджу, щобысь чимъ скорше спѣшивъ до свого проводиря, абы ся постаравъ, щобы тебѣ мѣсто вôддало до дому божевôльныхъ, бо якъ ся гôрше твоя слабость застаре то потому пропадешь. Єсли въ каждôй дописи есть така правда якъ въ тôй, то редакція Свѣта есть справдѣ въ рукахъ божевôльныхъ людей.

Д. Д. Ш.

Хто робить незгоду?!

Ч. 33 »Правды« принесло намъ дописъ зô Ст. Люіс „О згодѣ руского народа въ Америцѣ" пôдписане Прокопомъ Марфутомъ.

Про дописъ тоту можевъ я и не писавъ, але будучи на мітинґу — и коли оденъ зъ участникôвъ мітинґу пôднѣсъ про тоту дописъ, тогды забравъ слово п. Марфутъ и запевнивъ словомъ цѣлый мітинґъ, що дописъ ся цѣла сфабрикована, бо вправдѣ вôнъ написавъ дописъ о згодѣ руского народа въ Америцѣ, але цѣлкомъ коротше и не въ тôмъ змѣстѣ, та обѣцявъ зажадати звороту дописи и предложити мітинґови до справдження, абы переконати всѣхъ о правдивости своихъ слôвъ.

Отъ такъ то фабрикуе Гладикъ дописи вже не вôдъ нынѣ и заповняе свою »Правду« безсовѣстными клеветами та очерненями.

Варто, абы всѣ дописувателѣ »Правды« собѣ се запаматали.

Парафіянинъ на мітинґу.

Надôслане.

Передъ Конвенціевъ О. Рус. Братствъ.

Прошу ласкаво помѣстити мою дописъ въ »Свободѣ«, котру я въ хвиляхъ вôльныхъ вôдъ тяжкои працѣ по щирости пишу до всѣхъ Братствъ въ Америцѣ.

Дорогû Братя робôтники! Вже вôдъ кôлькохъ чиселъ »Правда« накликуе до згоды мѣжъ нами Русинами, котра малабъ заключити ся на зъѣздѣ въ Ст. Люісъ. — Але якъ зъ однои стороны пише, що хоче згоды—такъ зъ другои стороны въ тôмъ самôмъ числѣ кидае ся и безчестить нашихъ священикôвъ. — Чижь се такъ годить ся? Дежь ту розумъ? То нѣбы хотять згоды, хотять переговору зъ священиками — а ту тихъ священикôвъ трактуе якъ фôрмныхъ въ краю.

Ой Братя-Братя — бувъ я довшûй часъ въ Пенсильвании — тамъ тяжко робивъ въ майнахъ, але яку потѣху мавъ я въ серцю своимъ коли прийшла недѣленька свята, якъ я зайшовъ до церкви св. — якъ почувъ я нашу Службу Божу, нашу науку духовну, томъ чувъ ся якъ въ рôднôмъ краю, въ рôднôмъ селѣ. И хоть неразъ якійсь смутокъ залягавъ, то недѣленька свята, наука духовна мене пôднесла и розвеселила. — Обставины кинули мене вже вôдъ якогось часу ажь пôдъ Санъ Франціско. [illegible] больше заробити я [illegible]нувъ ся тутъ, бо хочу чимъ скорше довгъ мôй въ краю сплатити. — Зарабляю больше—то правда, — але сумно менѣ сумно, що я нѣ науки духовнои не чую, нѣ церковцѣ нашои, нѣ пастыря свого отця—духовного не бачу. Якъ покинувъ се мѣсце, але маю добру роботу — та вже хочу тримати ся. А якъ выплачу довгъ — сейчасъ верну въ мѣсце, де е наша церковь и нашъ священикъ.

Коли менѣ попаде яке число »Правды« — серце менѣ ся крае та думаю собѣ: Боже мôй Боже, якû то е люде на свѣтѣ ще нерозумнû та гордû. Кидають ся на всѣхъ священикôвъ, уважаючи се для себе за найбôльшу славу — а не понимаючи, що черезъ се власне робять найбôльшу кривду и неславу для насъ Русинôвъ въ Америцѣ. Та хто питае ся? Чи може такû, що мають власть? Чи може наставники ихъ? Нѣ! Тû, що заледво троха лизнули читати и писати — найвысше становиско занимали яко дяки при церквѣ — и сѣ то высокоученû и інтелігентнû люде хотять нынѣ, абы всѣ Русины безъ вынятку въ Америцѣ йшли за ними, або они були ихъ проводирами — они, абы всѣмъ розказували, бо хто за ними не пôйде — той ворогъ найбôльшûй св. Руси.

Колибъ хотѣли загорнути насъ по части темныхъ людей, га! сказавъ бымъ собѣ — та може й вони мудрѣйшû. Але смѣшно менѣ, коли они наклыкують и всѣхъ священикôвъ, щобы, розумѣе ся, пôддали ся имъ, щобы йшли за ними, бо инакше они не будуть „щирорускû священики"—будуть причиною незгоды и роздорôвъ по парафіяхъ.— И щобы ихъ змусити до сего, не встидають ся называти ихъ послѣдними словами, якими господарь въ краю, маючи трошка чести не вôдважививъ бы ся прозвати свого слугу,— обдирають ихъ зъ чести, понижають ихъ становиско передъ людьми.

И чому то питаю ся неразъ самъ себе — и не знаходжу иншои вôдповѣди якъ ту: робить се зъ зависти, зъ гордости, темноты и бизнесу.

Колибъ мы були люде розумнû, просвѣченû та мали Бога въ серцю — те чи мы питали бы ся якû блуды чи грѣхи мае нашъ священикъ? Вôнъ заступае намъ въ церквѣ самого Христа — вôнъ научае насъ въ имени Христа — а се для насъ досить, абы мы го почитали и любили. — За жите свое каждый зъ насъ буде колись вôдповѣдати передъ Господомъ Богомъ не передъ людьми.

Я бувъ по рôжныхъ плейзахъ въ Пенсильваніи и Ню Йорку, бачивемъ рôжныхъ священикôвъ, але нѣякъ не можу сказати, абы нашû священики не кôнчили своихъ повинностей въ церквѣ, або щобы проводили гôршае жите. — При роботѣ я пôзнавъ кôлькохъ товаришôвъ Словакôвъ, Чехôвъ и Полякôвъ, котрû менѣ оповѣдали рôжнû рѣчи на своихъ священикôвъ, а которыхъ люде дуже поважають. — Ну! непорядно а собѣ, якъ бы такъ нашъ редакторъ вôдъ »Правды« хоть десяту часть почувъ на нашого бодай одного священика — то вже бы певно мавъ о чôмъ писати хоть зъ рôкъ — вже бы певно всѣхъ священикôвъ безъ рôжницѣ повѣсивъ въ своѣй »Правдѣ«.

Братя робôтники! Не намъ, не намъ судити нашихъ Отцѣвъ духовныхъ, бо тû, що судять не видять своихъ бельокôвъ пôдъ носомъ — а не встыдають ся такихъ ревныхъ Отцѣвъ, якихъ маемъ въ Америцѣ обкидати болотомъ, чого певно жаденъ иншûй народъ на земли не зробивъ бы.

Нашû священики — скажѣмъ собѣ правду — не намъ пара. Они образованû люде, покôнчили высокû школы — а хотяй могли мати парохіи въ краю, де ихъ родина, товаришѣ знакомû, мати спокôй и поважане — они покинули край, на нашû просьбы прійшли за нами до Америки, абы вразъ зъ нами зносити долю и недолю на чужинѣ, жити мѣжъ нами и працювати надъ нами.

Чи така наша вдячнôсть для нихъ? Чи годить ся прозывати ихъ безличными прозвищами и т. п.? Чи такъ собѣ цѣнимо ихъ посвяченє для насъ? Чи думаемо, що мы потрафимъ ихъ посвяченє оплатити нашими долярами? Хтобъ такє думавъ — дуже планно бы думавъ.

Хто зъ насъ не памятае, або не чувъ вôдъ другихъ, якъ то жили нашû люде въ Америцѣ нѣмъ прийшли нашû Отцѣ дух.? Якъ дуже бананували они за церквою, за вôдправою, за сповѣдею, за науками? Якъ писали они, якъ просили и благали тогдашного Митрополита у Львовѣ, абы прислалъ имъ священика — хоть одного тôлько. — И зголосивъ ся на сю місію першûй о. Воляньскій. Кôлько то слезъ радости пополило по лицяхъ людей, якъ серця забили имъ горячѣйше, коли побачили оно своего священика зъ краю мѣжъ собою.

Кôлько посвяченя, кôлько жертвы знѣсъ о. Воляньскій, кôлько борбы зъ рôжныхъ сторôнъ перенѣсъ — то хиба самъ Богъ знае.

Ще може не заросла добре могила другого великого труженика на земли американьскôй, якій зъ надмѣрнои працѣ, въ самôй силѣ вѣку повалився пôдъ тягаромъ працѣ надъ народомъ — а нимъ — хто го не знае — бл. п. о. Бончевскій.

Послѣдне число Свободы принесло сумну вѣсть о тяжкôй слабости о. Пôдгорецкого зъ надмѣрнои працѣ. — Чижь се не доказъ, що нашû священики люблять своѣ народъ, працюють навѣть надъ силы, абы го просвѣтити, пôднести и зрôвнати зъ другими народами въ Америцѣ?

А колибъ они видячи нашу невдячнôсть — всѣ неразъ насъ опустили и поѣхали до краю и тамъ заняли собѣ парафіи, що зробилибысьмо тогды зъ нашими церквами, що дѣялибысьмо безъ нихъ — що сказали бы намъ на се другû народы? Чи може заступили бы намъ ихъ — Гладики и ему подобнû?

Тому теперь — коли мае вôдбути ся конвенція „О. Р. Братствъ" въ Ст. Люисъ — я яко братъ Вашъ прошу Васъ почтенний Делегаты, застановѣть ся надъ тымъ и яко першу точку до згоды подайте и покажѣть, абы ґазета Правда не шарпала, не чорнила нашихъ священикôвъ, не вôдбирала имъ чести — бо честь ихъ — честь наша!

Даруйте почтенний читателѣ, що я такъ розписавъ ся; — написавъ якъ знавъ, по просту але щиро — а Васъ Братя прошу принѣмѣть сихъ кôлька слôвъ такимъ серцемъ — якимъ я ихъ написавъ

Вôдъ Вашого брата краяна *А. М., руского робôтника.*

— РЕДАКЦІЯ „СЛОВА" просить усѣхъ Русинôвъ написати дописи пôдъ заголовкомъ: Якъ нашû люде святкують недѣлю? Трехъ дописувателѣвъ, котрû опишуть найкрасше, достануть красну нагороду, каждый пôсля вартости дописи. Дописи належить посылати на адресу: Rev. Paul Tymkievich, 45 Oak Str., Yonkers, N. Y.

Віра.

Сонет.

Не день, не два кипить борня завзята
За правду й світ, зрабовані катами,
За щасте й хліб, за день сліпого брата,
Що гине в тьмі, без проміню віками.

Нераз земля була облита кровю
І не одна сльоза вкривала очі,
Але ідуть борці палкі з любовю
Туди, де світ сія' і в день і серед ночі.

І кличуть всіх, хто почуває силу,
Іти у бій за волю й рівність милу
Та рвать тяжкі невольницькі кайдани.

І вірить ся, що прийде та година,
Коли узна' братерства рай людина,
І заживуть старі, болючі рани.

23. липня 1904. *Олекса Коваленко.*

Дальше справоздане зъ жертвъ зложеныхъ въ серпню с. р. на Народный Фондъ.

Trail, B. C., Канада. М. Слобода	1.00
Jersey City, N. J. Стефанъ Салюкъ	2.00
Olyphant, Pa. Николай Кисѣльовскій и Дмитро Духнякъ зôбрали на хрестинахъ у Ивана Савчака	3.00
Buffalo, N. Y. Николай Серединьскій зôбравъ На руки о. В. Гривнака зложивъ Иванъ Черкесъ 50 ц. и Стефанія Юрчакъ cent a punch — 50 ц.. разомъ	5.40
	1.00
St. Louis, Mo. о.. Йосифъ Чаплиньскій декляровану суму за серпень 1904	2.00
Ansonia, Con. о. А. Улицкій за марки	1.00
Catasauqua, Pa. Гавріилъ Онущакъ зôбравъ на хрестинахъ у Стефана Цапа	8.75
Shamokin, Pa. Ситизены рускû	6.25
West Troy, N. Y. Павло Рончковскій за тикеты на церковь въ St. Mo.	3.50
Perth Amboy, N. J. Mr. Emil Sameth	2.30
Разомъ въ серпню б. р. зôбрано на Н. Фондъ	$36.20
По конець липня зложено	1159.47
До кôнця серпня „ „ „ „	$1195.67

Jersey City, N. J., 31. серпня, 1904.

Иванъ Глова, касіеръ Нар. Фонду, *о. Ник. Пôдгорецкій,* секретарь Нар. Фонду.

„SVOBODA“
(LIBERTY)
The Ruthenian (Little Russian) Weekly published every Thursday at 209–211 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO. J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter July 16. 1903 at the post office at Scranton, Pa. under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода“

часопись для руского народа въ Америцѣ и орґанъ „Р. Н. Союза“, выходить що тыждия въ Четверъ и коштує:

Въ Америцѣ на рôкъ	$2.00
До старого краю на рôкъ	$2.00
Въ Америцѣ на пôвъ року	$1.00
До старого краю на пôвъ року	$1.00

Оплачувати ґазету треба все-гда зъ горы (напередъ).

Грошѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або черезъ експресовый, або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то є карточку, котру дôстанете вôдъ почтара або аґента на експресовôмъ офисѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годни грошей дôстати.

Адресъ:
„SVOBODA“
Box 353,
SCRANTON, PA.

Новый телефонъ Нумеръ 787

Безъименныхъ дописей не принимаемо.

Хто хоче, щобы єго адресъ змѣнити мусить подати намъ, кромѣ нового, такожь свôй старый адресъ.

Замѣтки.

Звертаемо увагу пов. читателѣвъ на заяву п. Пр. Марфута зъ Ст. Луисъ, Мо. напечатану на першôй сторонѣ нынѣшного числа. Поясненя до сеи заявы не потреба. Она сама показуе найлѣпше въ якій способъ воюють против »Свободы« тѝ, котрымъ залежить на тôмъ, щобы народъ бувъ въ темнотѣ. Але нема нѣчо тайного, щобы ся не выявило, каже святе Письмо, а пословиця наша каже: доси збанъ воду носить, доки не вôрвесь ему ухо.

——

Последне число »Свѣта« переповнене всѣлякими вѣсенѣтницями такъ якъ и числа попередни. Особливожь накидае ся вôнъ на уніятôвъ, радикалôвъ, Украину, фонетику, „краянôвъ“ и т. п. Зъ уніею воюе теперь »Свѣтъ« зовсѣмъ по уличному якъ свѣдчать его „листы зъ того свѣта“ и другѝ статѣ. Радикаломъ называе »Свѣтъ« кождого хто не цѣрославный або москвофілъ, а „краянôвъ“ се є галицкихъ и угорскихъ Русинôвъ представляе якъ последныхъ піякôвъ, бомôвъ, дикунôвъ.

——

Въ статѣ „чи украинскій народъ есть знищенымъ въ Росіи?“ написанôй буцѣмъ то Кіѣвскимъ селяниномъ, старае ся »Свѣтъ« доказати, що украиньска а московска мова одна и та сама, що мѣжъ Украинцями а Москалями нема жадной рôжницѣ. Пановьку! Єсли справдѣ московска и украиньска мова одна, то чому тѝ люде, що перейшли зъ уніи на православіе не могуть вашихъ попôвъ розумѣти? Чому на першôй сторонѣ »Свѣта« выдруковано, що Синодъ позваляе друковати »Свѣтъ« „на малорусскомъ языкѣ“?

Мы вжили умисно арґументôвъ таки зъ тутешного, близького »Свѣтови« житя, бо про другѝ арґументы вôнъ мабуть нѣчого не знае, або не въ силѣ бувъ бы ихъ поняти.

Украиньска мова се фактъ, якій признають всѣ ученѝ свѣта, ба навѣть воробцѣ про се знають лишь »Свѣтъ« не може сего зрозумѣти. Украиньской мовы нѣхто не выдумовавъ и не змôгъ бы выдумати, еслибъ навить хотѣвъ. Люде выдумовали рôжнѝ мовы якъ, воляпікъ, есперанто та другѝ и що показалось? Показалось, що тѝ выдуманѝ мовы скоро загинули або уживае ихъ лишь дуже мале число людей. Зъ украиньскою мовою є рѣчь зовсѣмъ вôдмѣнна. Украиньска мова рѣчь жива. Нею говорять десятки міліонôвъ людей, она живе въ нашихъ пѣсняхъ, въ нашôмъ письменьствѣ. Якъ же не стыдно »Свѣтови« пôсля того звати украиньску мову выдуманою?

——

Каже »Свѣтъ«, що въ Росіи не учать по украиньски тому, бо „нема жядной потребы для того“, розумѣючи пôдъ тимъ мабуть, що народъ не домагае ся украиньскихъ школъ. Дежь той народъ мае домагати ся украиньскихъ школъ и якъ, коли въ него уста завязанѝ? Се такъ само выглядае, якъ колибъ хто другому завязавъ уста и казавъ: дивѣть, вôнъ вдоволеный, бо не говорить нѣчого. Що деякѝ Украинцѣ писали такожь по московски се фактъ, але фактъ, котрый свѣдчить лишь на школу Москалѣвъ, бо вказуе, що Москалѣ загарбали не лише нашу землю та поневолили нашихъ людей, але такожь користували ся нашими духовыми силами.

——

Що въ Росіи не вôльно писати по украиньски — се фактъ. Мы знаемо, що тамъ истнуе вôдъ кôлькохъ лѣтъ »Южно русское Общество для изданія малорусскихъ книгъ«, знаемо що друкують книжки, последными часами дозволили навить деякѝ творы Ив. Франка, але то все дозволяють лишь про людске око, лишь, що бы пускати тумана незрячимъ, бо чейже тихъ пару украиньскихъ книжокъ выдрукованыхъ казьонною фонетикою въ Росіи не могуть заспокоити духовыхъ потребъ 30 міліонового украиньского народа!

——

Розумѣе ся, що тутъ »Свѣтъ« сейчасъ вылѣзе зъ арґументомъ, що въ Росіи дозваляють друковати украиньскѝ книжки, але не соціялістичнѝ, анархістичнѝ, безбожнѝ и т. п. Але у насъ и на се готова вôдповѣдь. Паночку! Чи є яка книжка бôльше невинна, якъ Письмо Святе? А однакъ въ Росіи не дозволили еѣ напечатати въ украиньскôй мовѣ. Чому? Тажь въ Росіи дозволяють друковати Письмо Святе въ польскôй, литовскôй, жидôвскôй, татарскôй и другихъ мовахъ, чомужь лише въ украиньскôй не вôльно?

Та не лишь Письма Святого, але и Катехизму православнои россійскôи церкви не дозволяють въ Росіи друковати въ украиньскôй мовѣ. Се фактъ. Про се може посвѣдчити (сли схоче говорити правду) не хто иншій а таки вашъ православный блаґочинный о. Недзельницкій.

——

Єще одно. Єсли украиньскій языкъ справдѣ выдуманый, если украиньскій народъ истнуе лише въ „дикихъ мріяхъ вікраінців“, то чомужь россійскій урядъ сихъ рѣчей такъ боить ся? Чому не дозволить учити, писати по украиньски, выдавати книжки и часописи? Аджежь если той языкъ выдуманый тôлько, вôнъ мусить згинути и зъ него якъ и зъ „выдуманои Віккраіны“ жадной школы для уряду россійского бути не може.

Та ба, урядъ россійскій не хоче сего зробити, бо боить ся, щобы Украиньскій народъ розбудившись не розôрвавъ московскихъ кайданôвъ.

——

Смѣшно, що літературну вартôсть поета хоче »Свѣтъ« мѣрити его релиґійными переконанями. Аджежь тѝ двѣ рѣчи не мають зъ собою жадной лучности. Примѣромъ, Москалѣ хочь въ бôльшости православнѝ, почитають и всегда будуть высоко почитати Л. Толстого хочь вôнъ и покинувъ православну церковь а навить зôставъ выклятый зъ неѣ. Такъ само мае ся рѣчь и зъ Шевченкомъ а уніятами. Шевченко справдѣ писавъ противъ папы, але писавъ такожь и противъ православія, а найбôльше писавъ противъ пôдлыхъ зрадникôвъ, котрѝ подôбно »Свѣтови« за миску юшки розпинають власный народъ.

Та хотяй бы вы панове вôдъ »Свѣта«, що за Юдинъ грôшь помагаете последну сорочку зъ Матери здирати, и якъ хвалили ся, що лишь вы правдивѝ Украинцѣ, мы не перестанемо пятнувати васъ зрадниками, бо дѣла вашѝ се показують, и не перестанемо протестувати противъ гнобленя нашого украиньского народа кнутодержцемъ царемъ-деспотомъ.

Сколько Скрентонскихъ православныхъ парафіянъ перейшло на штунду?

(Отповѣдь „Свободѣ“ отъ Скрент. прав. парафіянъ.)

Пôдъ такимъ заголовкомъ напечатавъ о. Клопотовскій, православный священикъ въ Скрентонъ, Па. предовгу статю въ „Свѣтѣ“ и положивъ пôдъ нею пôдписи 7 своихъ парафіянъ. Причину до написаня сеи статѣ дала о. Клоп. коротенька замѣтка помѣщена въ 31. ч. „Свободы“, що деякѝ (а не многѝ якъ пише о. Кл.) бувшѝ православнѝ покинули православіе и стали евангельскими христіянами. Що ся „отповѣдь“ не вôдъ православныхъ парафіянъ а вôдъ о. Клопотовского про се довѣдались мы вôдъ П. Шостака, одного зъ тыхъ, котрѝ пôдписанѝ пôдъ „отповѣдею“, а котрый теперь ставъ евангельскимъ христіяниномъ и вырѣкъ ся публично православія.

О. Клопотовскій старае ся доказати, що православіе покинувъ лишь оденъ его чоловѣкъ, тимчасомъ се не правда. До сего часу покинули православіе и стали евангельскими христіянами слѣдуючѝ парафіяны о. Клопотовского: Максимъ Пуховскій, Андрѣй Пуховскій, Петро Кмѣта и Петро Шостакъ; отже не оденъ, якъ пише о. Клоп., а 4. Значить „Свобода“ мала право писати „деякѝ“.

Що редакторъ „Свободы“ сходивъ ся зъ евангельскимъ проповѣдникомъ п. Колесниковымъ въ тôмъ нѣчо дивного. Тутъ же Америка а не Росія. Мы певнѝ, що и о. Клопотовскій неразъ мае до дѣла зъ протестантами; еромонахъ Арсеній писавъ публично въ Прав. Вѣст. про те якъ вôнъ бувавъ на протестантскихъ зборахъ. Не треба забувати о. Клоп. и те, що минувшого року бувъ оденъ протестантскій епископъ въ Росіи и що тамъ принимали его зъ великими почестями у православныхъ церквахъ.

Не менче не повинно бы о. Клопотовского дивувати, що ред. „Свободы“ фотоґрафувавъ людей, що збирають ся въ „офисѣ“ (якъ о. Кл. для насмѣшки называе п. Колесникова. Редакторъ „Свободы“ фотоґрафувавъ такожь другѝ зборы и церкви, мѣжъ инчими такожь церковь о. Клопотовского... и нѣхто сему не дивувавъ ся.

Чудна рѣчь, що о. Клопотовскій такъ дуже встрашивъ ся тихъ, зъ котрыхъ смѣе ся, „що въ старôмъ краю печи фиксовали“, що ажь взявъ ся воювати зъ ними не дуже чеснымъ оружіемъ та кличе собѣ до помочи и уніятскихъ и католицкихъ священикôвъ. Видно о. Клопотовскій бачить, що его силы дуже слабѝ, бо одна овечка по другôй опускае его стадо.

А опускають его не тѝ православнѝ, котрѝ перейшли зъ уніи, але корѣннѝ православнѝ. Тѝ що родили ся въ православнôй вѣрѣ, котрыхъ хрестили въ православныхъ церквахъ, тѝ, що жили въ Росіи и знають православну вѣру та православныхъ попôвъ. Ось що найбôльше цѣкаве и що найбôльше гризе о. Клопотовского, такъ що вôнъ не може спати, и спроваджуе книжки ажь зъ Минеаполісъ та учить ся, щобы стати въ силѣ застановити дальшій переходъ своихъ овечокъ на евангельске христіяньство.

Зъ помѣжь уніятôвъ на евангельске христіяньство не перейшовъ ще нѣхто.

Засѣ?

»Свобода« бажае, абы я давъ вôдповѣдь на „умнѝ“ тверджения та „бистроумнѝ“ здогады автора »Замітки« въ 33. ч. »Канадийского Фармера«. Я зъ реґулы є противный полеміцѣ зъ такими „провôдниками народу“, якъ Канад. Фармеровцѣ, що воюють хінськимъ арґументомъ — „не дѣло не-канадійськимъ Русинамъ пхати носа до канадійськихъ справъ“. На такихъ арґументаторôвъ не звертае ся уваги такъ само, якъ дѣйсный, не-друкованый канадійській фармеръ не звертае уваги на вѣтеръ, що вые по пустôй канадійськôй преріи. Я дѣйсно робôтникъ та не маю часу до страченя на балаканину зъ „мудрыми Грицьками“, думаючими що лишь однѝ вони въ свѣтѣ правѝ та мудрѝ, бо — мають можнôсть задруковувати паперъ словами безъ змѣсту. Симъ разомъ одначе вôдступлю вôдъ своеи реґулы задля »Свободы«, якои честь »Канадийский Фармер« безъ жадной причины врывае.

»Свободою« я зовсѣмъ не идеалізую ся, бо дуже добре бачу еи хибы. Та хибы »Канадийского Фармера« такѝ ражучѝ, такѝ нестерпимѝ, що годѣ було про нихъ не обôзвати ся и тому я зъ конечности обôзвавъ ся въ »Свободѣ«. А коли »Свобода«, знаючи, що я бувъ въ Канадѣ и знаю канадійськѝ вôдносины, помѣстила мое письмо, то зробила се въ добрôй вѣрѣ и годѣ еи винувати.

Що я написавъ въ статѣ »Хвалѣть та не перехвалюйте« то всьо чиста правда, и самъ »Канадийский Фармер« въ нѣчôмъ мене не збивъ, але вчепивъ ся до рѣчей, якѝ зовсѣмъ нѣчо зъ порушеною мною справою спôльного не мали. Такими справами були: читачѣ »Свободы« и патріоты стейтськѝ и пр. И на тѝ справы я вôдповѣдати не буду. Мене обходить лишь „рай“ »Канад. Фармера«.

Чи у „провôдникôвъ“ канадійськихъ „капіталъ“ не грае ролѣ и то може найважнѣйшои — сему прямо не вѣрю, бо — знаю тихъ „провôдникôвъ“ дуже добре. Деякихъ навѣть особисто знаю. Се одно.

Що зъ нашими людьми урядъ канадійській ліберальный обходить ся гôрше чимъ зъ псами, се такожь знаю, бо на собѣ самôмъ я те „добро“ досвѣдчивъ. И завважу, що въ тôмъ навѣть самѝ „провôдники“ не конче бували чистѝ. Се друге!

Що Русины въ Канадѣ, якѝ тамъ поприходили безъ цента, водоробляли ся такъ, що „нинѣ не мѣняли бы ся зъ котрымъ будь зъ тихъ, котрѝ передъ двайцяти лѣтами выеміґрували до Сполученыхъ Державъ“, сего навѣть самъ »Канадийский Фармер« не повторивъ бы бôльше, якъ бы рѣчь знавъ. Се трете!

Що платня робôтника въ промысловыхъ Сполученыхъ Державахъ е далеко лучша, чимъ въ фармерськôй Канадѣ, се загально звѣсно, а коли »Канадийский Фармер« бажае, я ему скажу, що навѣть робôтникъ на сексіи (section) въ околицяхъ, де я перебуваю, бере по $2 денно, отже о 60 центôвъ бôльше, чимъ робôтникъ на сексіи въ Канадѣ. Се четверте!

Тихъ кôлька фактôвъ нехай вже самѝ за себе говорять и я не бачу потребы входити въ глубшу диспуту. Про що я говоривъ въ статѣ »Хвалѣть та не перехвалюйте«, те говоривъ я лишь на пôдставѣ того, що знаю и признаю ся, що я старавъ ся говорити якъ найделікатнѣйше. Але якъ »Канадийский Фармер« хоче сперечати ся, то я потрафивъ бы сказати дещо бôльше. Однакожь се зовсѣмъ не на добре ему бы выйшло. Бо дуже богато знаю про політикерôвъ зъ »К. Фармера« и знаю ихъ дѣйснѝ переконаня и ихъ дѣйсный осудъ про Канаду....

Дивити ся на Канаду критичнымъ окомъ, се ще не значить мати погляды противнѝ думкамъ правдивого робôтника. »Кан. Фармер« про погляды правдивого робôтника не повиненъ навѣть говорити. Єго служальча урядова політика се прямо здрада на робôтничôмъ народѣ. Тому я дуже ему радивъ бы, абы вôнъ здалека державъ ся вôдъ менторства політичного.

Говорю те, що бачу. И чую ся въ обовязку те сказати. А критикувати хоть бы й »Канад. Фармера« нѣкому не засѣ!

Робôтникъ.

Померъ о. Вол. Молчанѣй, гр. к. парохъ въ Клівелендъ, О. въ Суботу дня 10 с. м. Тѣло его перевезено до Кінґстонъ, Па., де покôйный бувъ за довгій часъ парохомъ и тамъ его похоронено дня 13-го с. м. при участи великого здвигу народа и духовеньства. Покôйный о. Молчанѣй походивъ зъ Угорской Руси и числивъ понадъ 40 лѣтъ. Полишивъ жену и трое дѣтей.

— ХТО ще не звернувъ грошей за календарѣ на рôкъ 1904 нехай зробить се сейчасъ. Грошѣ треба слати до редакціи »Свободы« або впростъ до касы Союза. Хто посилае грошѣ до касы Союза мусить рôвночасно повѣдомити про се редакцію »Свободы«.

Памятайте на „Рускій Народ. Фондъ въ Америцѣ“!

Що чувати въ свѣтѣ.

АРМЕНСЬКІ повстанцѣ въ Ванъ въ азійськой Туреччинѣ зводять з реґулярными войсками турецкими формальни битвы и вôдносять надъ нимы побѣду. Арменцѣ пôдойшли на 400 ярдôвъ пôдъ французскій консулятъ. Мешканцѣ мѣста Ванъ шукають захисту по школахъ и монастыряхъ. Ожидають, що Туреччина змобілизуе 4-ый корпусъ войська, щобы придавити ворохобню.

НАСЛѢДНИКОМЪ Плевого именованый князь Святополкъ Мірскій, котрый є теперь ґубернаторомъ Вильна. Передтымъ бувъ вôнъ ґубернаторомъ въ Пензѣ и Екатеринославѣ, а по замордованю Сипяґіна, бувъ якійсь часъ шефомъ жандармеріи. Князь Мірскій мае 47 лѣтъ и уходить за розумного и оборотного чоловѣка. Єго именованє — якъ доносять заграничні часописи, є правдоподôбно зворотомъ на лѣпше и лагôднѣйше правительство.

Война на далекôмъ Сходѣ.

Телеґрамы.

Токіо 5. вересня. Російска задня сторожа майже цѣлковито Японцами знищена. Армія Куропаткина може бути кождои хвилѣ окружена Японцами. Також и Мукденъ опускають войска російскі зъ великимъ поспѣхомъ. В перегонахъ до Мукдену мѣжь Курокимъ а Куропаткиномъ здаеть ся, що Курокі побѣдить. Росіяне полишили въ Ліао-Янгу 200 пушокъ.

Петербургъ 5. Задня сторожа Куропаткина цѣлковито знищена. Російскі войска мають опустити Мукденъ, черезъ що цѣла полуднева Манджурія дôстала бы ся въ руки японьскои арміи.

Мукденъ 5. Роблять тутъ всякі приготовленя, щобы се мѣсто опустити. Войска японьскій вôддалені вôдъ Мукдену на 30 миль. Єслибы справдѣ Росіяне опустили Мукденъ, мусѣлибы цофнути ся ажь до Харбіна, бо нема другого мѣстця, дебы могли помѣстити чвертьмиліонову армію.

Петербургъ 5. Ген. Куропаткинъ телеґрафуе, що армія російска и японьска спѣшать ся до Мукдену. Годѣ предвидѣти, хто скорше зайде. Польный маршалокъ Ояма вже перейшовъ рѣку Тайтзе зъ цѣлою японьскою арміею.

Петербургъ 5. Ген. Куропаткинъ зъ конечности лишивъ 200 пушокъ въ Ліао-Янґу. Декотрі зъ полишеныхъ пушокъ зôстали въ битвѣ ушкоджені, другі ушкодили самі Росіяне. Въ битвѣ пôдъ Ліао-Янґъ стратили Росіяне 16 тысячь людей.

Петербургъ 5. По причинѣ неудачѣ Куропаткина пôдъ Ліао-Янґомъ, певне въ Росіи велике огôрчене. Після обчисленя, мали Японцѣ 60.000 войска больше чимъ Росіяне пôдъ Ліао-Янґомъ.

Ліао Янґъ 5. Ген. Курокі поспѣшивъ зô своею арміею проти Стакельберга, котрый зô своею арміею находить ся еще по другôмъ боцѣ рѣки Тайтзе. Послѣдні вѣсти доносять, що ґен. Стакельберґъ не лише щасливо перейшовъ рѣку и вывинувъ ся зъ небезпеченьства, але еще приймивъ въ самъ часъ въ помôчь ґен. Орловому, котрый боронивъ вôдвороту російскои арміи.

Токіо 5. Припускають тутъ, що ґен. Куропаткинъ займе теперь оборонну позицію въ Мукденѣ. Въ битвѣ пôдъ Ліао-Янґомъ згинувъ сынъ японьского міністра войны и двохъ сынôвъ другихъ японьскихъ ґенералôвъ. Войска японьскі мали нынѣ бенкетъ по причинѣ побѣды пôдъ Ліао Янґомъ. Мѣсто Токіо було нынѣ въ вечеръ святочно ілюмінован.

Чіфу 5. Сила російськои залоги въ Портъ Артура выносить около 15.000 войська. Японцѣ суть приготованї облягати мѣсто еще якихъ два мѣсяцѣ.

Петербургъ 5. Єсли въ тôмъ тыжни Портъ Артуръ не зôстане занятый, тогдѣ выплыве на далекій Сходъ балтійська фльота. Всюда говорять, що царь удасть ся на поле войны и поголоска тая выдаеть ся правдивою, бо цѣсарській спеціяльный поѣздъ є приготованый до далекои дороги.

Петербургъ 6. Царь отримавъ вôдъ Куропаткина слѣдуючу депешу: Армія наша посуває ся дальше на пôвнôчь. Черезъ те освободила ся она зъ небезпечнои позиціи, въ котрôй загрожена вôдъ неприятеля, була звернена до него малымъ фронтомъ. Черезъ цѣлый день непокоивъ неприятель нашу задню сторожу, передовсѣмъ лѣве єї крило, але безъ большихъ втратъ. Нынѣ стратили мы 100 люда. „Въ міністерствѣ войны суть тутъ певні, що вôдвороть російской арміи є повôльный, але певный и армія не є наражена на вôдтяте. Однакъ народъ є занепокоеный а царь вôдкликавъ всѣ свои подорожѣ по державѣ.

Петербургъ 6. Зъ кôнцемъ жовтня иде на помôчь Куропаткинови 3 арміи, разомъ 192.000 мужа и 1100 пушокъ.

Мукденъ 6. Мимо зливныхъ дощѣвъ, Куропаткинъ наближае ся въ порядку до Мукдену.

Петербургъ 6. Заперечують тутъ урядово, неначебы задня сторожа Куропаткина зôстала вôдтята и розбита.

Гарбинъ 6. Намѣстникъ Алексієвъ, котрый теперь находивъ ся зô своимъ штабомъ въ Владивостоку, удае ся до Харбина, а вôдтакъ до Мукдена.

Лондонъ 6. Розôйшла ся тутъ на биржи неправдоподôбна поголоска, що ґен. Куропаткинъ попавъ въ неволю, а що Портъ Артура занятый.

Петербургъ 6. Два японьскі военні кораблѣ наблизили ся до Сахалину и зачали шукати затопленого корабля „Новикъ". Залога Сахалину пушечнымъ огнемъ примусила ихъ до вôдвороту. Направа кружляковъ „Росія" и „Громобой" вôдбуде ся въ Владивостоцѣ и потребае три мѣсяцѣ.

Парижъ 6. Въ кругахъ правительственныхъ говорять, що анѣ Росія анѣ Японія не суть склонені до заключения мира. Война мабуть потребае якихъ три роки.

Петербургъ 7. Ґен. Куропаткинъ находить ся зъ арміею въ Мукденѣ. Головна армія російська находить ся пôдъ Мукденомъ. Войска не входять до мѣста, але занимають позиціи пôдъ мѣстомъ, вже вôдъ давна для нихъ приготованѣ.

Въ ровнôй лѣніи зъ російскою арміею стоить армія Курокого. Чи Куропаткинъ лишить ся въ Мукденѣ, не знати, бо все є приготоване до опущеня мѣста. Правдоподôбно если Японцѣ схочуть звести пôдъ Мукденомъ битву, то ґен. Куропаткинъ цофне ся еще 40 миль на пôвнôчь до Телінґъ и тамъ перезимуе. Мѣсцевôсть коло Телінґъ є дуже добре природно укрѣплена, такъ що войська російськї були бы тамъ зовсѣмъ безпечні.

Токіо 7. Щоденно 80 возôвъ зъ ранеными вôдъѣздило до Мукдену пôдчасъ битвы пôдъ Ліао-Янґомъ. Въ Ліао Янгу полишили Росіяне величезні припасы живности и амуниціи, котрі попались въ руки Японцѣвъ.

Чіфу 7. Пôдъ Портомъ Артура не веде ся Японцямъ. Нынѣ заатакували они зъ цѣлою силою къ ѣпості, однакъ зъ великими стратами зôстали вôдперті. Теперь звернули Японцѣ свою увагу лишь на те, щобъ не стратити занятыхъ позицій. Залога Порту Артура вôдъ часу до часу выпадае зъ мѣста и наносить Японцямъ великі шкоды.

Мукденъ 8. Страшні зливы спричиняють всякі обороты обохъ армій, але на пôвнôчь вôдъ Мукдена коло Телінґъ розвивае ся велика военна акція.

Петербургъ 8. Ґен. Куропаткинъ телеґрафуе: Армія Курокого є вôддалена вôдъ желѣзничого шляху около 27 миль на сходъ, а армія Подзу 20 миль на заходъ. Ґенеральный штабъ є тои гадки, що прийде до великои битвы. Въ послѣдныхъ десятьохъ дняхъ стратили Росіяне 17.000 люда.

Петербургъ 8. Російській кореспондентъ пише про битву пôдъ Ліао-Янґомъ, що слѣдуе: „Справдѣ лишь російське войско є въ силѣ знести такі утяжливі маршѣ, голодъ и холодъ а при тôмъ и ока не зажмурити. Японцѣ безъ огляду на погоду и на пору дня безъ впину непокоили наші войска. Чисельна перевага Японцѣвъ, по такъ великихъ стратахъ пôдъ Портомъ Артура и на иньшихъ мѣсцяхъ, выдае ся вирость непонятною. Битва пôдъ Ліао-Янґомъ була справдѣшнымъ пекломъ. Ґ. Стакельберґъ зôставъ раненый, але мимо того не опустивъ свого ряду черезъ цѣлый день, хочь на кождôмъ крôдѣ грозила ему смерть вôдъ граду куль, що доокола него падали. Офіцыры зъ єго штабу або погинули, або зôстали ранені. Въ однôмъ мѣсци, майже зъ нащадкомъ выгубили Росіяне два баталіоны Японцѣвъ, заскочивши ихъ несподѣвано въ кукурудзѣ. Японцѣ волѣли радше згинути, чимъ пôддати ся. На другôмъ мѣсци заняли Японцѣ одну позицію. О тôмъ не знала ихъ артилерія и зачала стрѣляти до свого власного войська. Доперва по якôмсь часѣ дôвѣдала ся про свою страшну помилку. Російська передна сторожа до одного чоловѣка выгинула на своихъ становищахъ, не думаючи навѣть пôддавати ся. Ліао-Янґъ находить ся въ огню, а хмары дыму можна въ Єнтай бачити. Цѣла околиця є заповнена китайськими збѣгцями.

Парижъ 8. Тутъ доносять, що атаки Японцѣвъ на П. Артура вôдбувають ся реґулярно вôдъ годины 9. до 12. до полудня и вôдъ 2. до 7. по полудни.

Чіфу 8. Вôддѣлъ Японцѣвъ, зложеный зъ 700 люда натрафивъ пôдчасъ маршу до атаку на пôдземну електричну міну и въ цѣлости зôставъ высадженый въ воздухъ.

Петербургъ 8. Два японьскі кружляки знова бомбардовали Корсаковскъ на Сахалѣнѣ, рôвночасно шукаючи затопленого корабля „Новика".

Петербургъ 8. Російська армія на далекôмъ Сходѣ мае бути зреорґанізована въ сей способъ, що зôстане подѣлена на двѣ арміи, котрыхъ командантами будуть ґен. Лѣневичъ и ґен. Кавльбарсъ. Мае се наступити по тôй причинѣ, що ґенер. Куропаткинъ не може собѣ дати рады самъ одень зъ такою кольосальною арміею. Царь мае велике довѣре до Куропаткина и тому лишить ся правдоподôбно Куропаткинъ начальнымъ командантомъ. Однакъ мае Куропаткинъ на дворѣ царськôмъ много вороговъ, тожь можна также сподѣвати ся, що вôнъ зôстане вôдкликаный.

Лондонъ 9. Російська армія подѣлена є на 5 вôддѣлôвъ. Перші вôддѣлъ занявъ прорѣзъ Те, 40 миль вôдъ Мукдену; другій вôддѣлъ находить ся по серединѣ мѣжь Мукденомъ а прорѣзомъ Те; третій вôддѣлъ находить ся въ Мукденѣ; четвертый вôддѣлъ въ силѣ 40.000 люда пôдъ проводомъ ґен. Маендорфа находить ся 17 миль вôдъ Мукдену и спинюе поxôдъ Курокого; пятый вôддѣлъ зъ 12.000 находить ся еще більше на полудне и є зô всѣхъ бокôвъ окруженый Японцами.

Петербургъ 9. Въ описахъ вôдвороту Росіянъ зъ пôдъ Ліао-Янґъ знаходимо рôжні неправдоподôбні сцены, якъ примѣромъ, що войско російське такъ страшно було змучене, що кляло ся въ болото и засипляло пôдчасъ найзливнѣйшихъ дощѣвъ. Обчисляють, що страты Росіянъ въ битвѣ пôдъ Ліао-Янґомъ выносять 20.0000 а Японцѣвъ 30.000. Непохороненыхъ трупôвъ полишили Росіяне Японцямъ. Однакъ дощѣ перешкаджають въ паленю трупôвъ, якъ се звычайно пôдчасъ войны роблять Японцѣ.

Тантай 9. Доносять, що войско Куропаткина є дуже здеморалізоване внаслѣдокъ безпереривного цофання ся.

Кронштадъ 11. Нынѣ вôдплила Балтійска фльота на далекій Сходъ. Она складае ся зô слѣдуючихъ кораблѣвъ: военні кораблѣ „Суваровъ" фляговый корабель вицеадмірала Рождественского; „Хаварінъ", „Бородіно", „Алексендеръ III", „Арйолъ", „Ослаба" фляговый корабель контр адмірала Фелькерсона; кружляки: „Адміралъ Нахімовъ", „Димитръ Донской", „Олегъ", „Аурора" и „Алмазъ" фляговый корабель контр-адмірала Енквиста; такожь велике число торпедовцѣвъ.

Що есть украинофільство.

Пôдъ такимъ заголовкомъ приносить прагска часопись Slovansky Svet, зъ дня 19 с. м. артикулъ, якій подаемо въ перекладѣ. „Зô всѣхъ народôвъ славяньскихъ, за выѣмкою Лужичанъ, котрыхъ число є невелике, найменше суть знані ческôй суспôльности Русины, хотяй чисельно суть найбôльшимъ мѣжь славяньскими народами, бо майже дорôвнують Великоросамъ, але не после статистики урядôвъ російскихъ, котрі таки подають число Русинôвъ на 18 міліонôвъ. Дочисливши до сего число „подане неменче" вѣрною статистикою австрійською, то знаходимо 3 міліонôвъ 890 тысячь Русинôвъ въ Австріи и 450.000 въ Уграхъ — та маемо и после такъ несправедливои статистики 23 міліонôвъ 44 тысячь горожанъ."

„Є се вже число, котре перевысшае число мешканцѣвъ многихъ королѣвствъ въ Европѣ, якъ Іспаніи, Португаліи, Даніи, Голяндіи, Швеціи и Норвеґіи а о Румуніи и иньшихъ державахъ балканьскихъ не треба й говорити."

„Що есть причиною незнаня народности рускои? Старанемъ нашимъ буде познакомити нашу ческу суспôльнôсть зъ ихъ исторією и стремлѣннями, а суть они вельми цѣкаві особливо що до своеи минувшины. Сподѣю ся, що суспôльнôсть ческа радôсно прийме мою працю, не кладучи якъ на часопись періодичну обовязку, щобъ ся праця була строго научною. До теперь въ ческôмъ письменьствѣ не було майже нѣчого про се, або такъ якбы зôвсѣмъ нѣчого."

„Думаю, що моя мала праця знайде зрозумѣнє у Чехôвъ, тымъ бôльше, що Чехи суть одинокими мѣжь народами славяньскими, що не поводують ся сторонничостію и осуджуванемъ на передъ, якъ сего й нѣякъ сподѣятись у народа славістôвъ, якими були: Шафарикъ, Паляцкій, Юнґманъ, Колярь, Челяковскій, Копітаръ, Дурѣхъ и иньшї. И та обставина побуджуе мене, щобъ я познакомивъ ческу суспôльнôсть зъ Русинами у всѣхъ ихъ напрямахъ и цѣляхъ такъ культурныхъ, економічныхъ и політичныхъ."

БАЧНОСТЬ!

До всѣхъ Братствъ и вôддѣлôвъ Руского Нар. Союза!

Понеже на Головнôй Конвенціи въ Shamokin, Pa. референтъ статутôвъ, уложивъ табелю вступного — для ново приступаючихъ членôвъ, маючи на цѣли, що половина того вступного мае оставати въ касѣ мѣсцевыхъ братствъ, и що тая ухвала не перейшла, длятого установляе ся, щобы братства и вôддѣлы Р. Н. С. побирали вступне якъ слѣдуе:

Вôдъ 16 до 20 лѣтъ скôнченыхъ безъ вступного;
Вôдъ 21 до 25 лѣтъ скôнченыхъ вступне 25 цнт.;
Вôдъ 26 до 30 лѣтъ скôнченыхъ вступне 50 цнт.;
Хто мае 31 лѣтъ скôнченыхъ вступне 75 цнт.;
Хто мае 32 лѣтъ скôнченыхъ вступне 1.00 долара;
Хто мае 33 лѣтъ скôнченыхъ вступне 1.25 дол.;
Хто мае 34 лѣтъ скôнченыхъ вступне 1.50 дол.;
Хто мае 35 лѣтъ скôнченыхъ вступне 1.75 дол.;
Хто мае 36 лѣтъ скôнченыхъ вступне 2.00 дол.;
Хто мае 37 лѣтъ скôнченыхъ вступне 2.25 дол.;
Хто мае 38 лѣтъ скôнченыхъ вступне 2.50 дол.;
Хто мае 39 лѣтъ скôнченыхъ вступне 2.75 дол.;
Хто мае 40 лѣтъ скôнченыхъ вступне 3.00 дол.;
Хто мае 41 лѣтъ скôнченыхъ вступне 3.50 дол.;
Хто мае 42 до 45 лѣтъ скôнченыхъ 5.00 дол.

Таке вступне всѣ братства и вôддѣлы Р. Н. С. мають побирати вôдъ ново приступаючихъ членôвъ.

Вôдъ Головного Уряду Руского Народного Союза:
К. Кирчôвъ, предс.,
С. Ядловскій, секр.,
А. Шаршонь, касієръ.

СПРАВЫ „СОЮЗА".

Головный Урядъ „Р. Н. С." на роки 1904—1906.

Головный предсѣдатель { КОНСТ. КИРЧІВЪ, 140 Essex Str., Jersey City, N. J.

Головный секретарь { С. ЯДЛОВСКІЙ Box 76, Jersey City, N.J.

Головный касіеръ { АЛЕК. ШАРШОНЪ, 524 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:

Мѣсто-предсѣдатель .... С. Митренко OLYPHANT, PA.

Заст. секретаря .... Йос. Кульчицкій BALTIMORE, M. D.

Заст. касіера .... А. Янковичъ MC ADOO, PA.

Радні:

А. Валевскій .... St. Louis, Mo.
А. Семанцкій .... Trauger, Pa.
Ник. Дембицкій .... Mahanoy Plane, Pa.
К. Кобанъ .... Olyphant, Pa.
Ал. Сорока .... Plymouth, Pa.
Иванъ Парилякъ .... New York City.

Ихъ заступники:

Ив Сенько .... Jessup, Pa.
Ив. Посипанко .... Mc Adoo, Pa.
Ник. Домбровскій .... Eleanor, Pa.

Контрольна комісія:

О. А. Улицкій .... Ansonia, Conn.
Мих. Турковскій .... McKees Rocks, Pa.
Ив. Воргачъ .... Mt. Carmel, Pa.

Головный организаторъ:

о. Н. Підгорецкій, box 31, Jersey City, N.J.

За 70 центовъ на мѣсяць Союзъ платить 600 доляровъ посмертного за мужа, а 300 доляровъ за жену и другі запомоги въ разѣ инших нещасныхъ выпадковъ.

Въ Союзѣ можете убеспечити вашi дѣти за танший грошѣ якъ де инде а посмертне за нихъ достанете больше якъ деинде.

ОГОЛОШЕНЄ.

ВП. Ц. СЕКРЕТАРЕ СОЮЗА!

Прошу разъ на все собѣ запаматати, що грошѣ належачі до Р. Н. Союза выписує ся на имя: Alex Sharshon, treas., Shamokin, Pa., а не на мое имя, только тѣ моні ордеры и чеки выписані на имя Alex Sharshon засылайте просто до мене а я самъ вôдошлю до касіера.

Пригадую § 9 статутôвъ „Союза" на подставѣ котрого члены приступаючі до „Союза" а маючі высше 40 лѣтъ маютъ до трохъ мѣсяцѣвъ по вступленю предложити менѣ метрику уродженя.

С. Ядловскій, гол. секретарь.

ПОСМЕРТНІ ВѢСТИ.

ПЕТРО СЕМШЕНО, членъ Р. Н. Союза, вôд. 41., въ Westmoreland City, Pa. упокоивъ ся 29. августа б. р. Покôйный походивъ зъ Угорщины. Валошъ Фалва, Мункачôвъ.

До Р. Н. Союза належавъ вôд 1903 року.

МАРІЯ ЖИВИЦКА, донька Андрея и Софіи, лѣтъ 2 и пôвъ, членькиня Р. Н. Союза вôд. 27, въ Glen Lyon, Pa., померла д. 25. августа б. р.

Вѣчная память!

Ч. 398. КВІТЪ $600.00

на шестьсотъ доляровъ, котрі пп. Мих. Пачута и Иванъ Дзятко отримали яко посмертну запомогу по Иванѣ Дунай зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Mt. Carmel, Pa., Aug. 29, 1904.

Єлисавета Дунай.

Свѣдки { Юрій Гукъ, Андрій Гаргасинъ.

Мих. Пачута, предсѣд., Ив. Дзятко, секретар.

Ч. 409. КВІТЪ $21.00

на двайцять одень доляровъ, котрі п. Григорій Белюхъ отримавъ яко посмертну запомогу по сынѣ Теодорѣ зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Elizabeth, N. J., 6. Sept. 1904.

Григорій Белюхъ.

Свѣдки { Сем. Напаванецъ, Вас. Жила.

М. Свѣтичъ, предс., Иванъ Левчикъ, секретарь.

КВІТЪ $100.00

на сто доляровъ, котрі подписаный отримавъ яко посмертну запомогу зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Lansford, Pa., 4. Sept., 1904.

Петро Юра.

Свѣдки { Ив Полянскій, І. А. Добошъ.

Л. Монѣта, предсѣд., Мих. Терепанъ, секретарь.

Рухъ въ вôддѣлахъ Р. Н. С.

БРАТСТВО

Успенія Пресвятои Богородицѣ в Кросъ Форкъ, Па., вôд. Р. Н. Союза 88, утримувало рôчный мітингъ дня 21-го Августа. Зъ обрахунку доходôвъ и розходôвъ показалось, що каса була провадженя въ найкрасшôмъ порядку. До нового уряду суть выбрані: предсѣд. Романъ Панько, заступникъ Теодоръ Кокулякъ, касіеръ Сидоръ Мацко, заст. Иванъ Фецичъ, секретарь Стефанъ Кѣнь, заст. секретаря Теофанъ Суда, дозорця хорыхъ Стефанъ Пушкарь, его заступникъ Василь Билиця, контрольоръ Алексей Гаврилякъ, капітанъ Иванъ Панькевичъ, заст. Михайло Голикъ, дверникъ Алексей Петрикъ, господарь Андрей Панько. Мітинги будутъ вôдбуватись въ домѣ п. Андрея Панька.

Стефанъ Кѣнь, секретарь братства и Р. Н. Союза Box 196, Cross Fork, Pa.

ПОВѢДОМЛЯЄМО

всѣхъ доокола...чныхъ Русинôвъ, що братство св. Апост. Андрея Первозванного, вôддѣлъ 66 Р. Н. Союза въ Ню-Йорку (гора мѣста) вôдбуває свои мітинги все въ недѣлю по першôмъ кождого мѣсяця въ гали п. Fialy, 1341 Ave A. о годинѣ шестôй вечеръ. Тожь кождый чесный Русинъ повиненъ прийти и вписати ся въ члены того братства. Платить ся 50 цт. мѣсячне, а за то побирає членъ 5 доляровъ тыжнево въ разѣ слабости, посмертне и инші запомоги въ разѣ якого нещастя.

За Урядъ братства: Пыртко Григорій, предс., Зятикъ Павло, секретарь, Пейко Титусъ, касіеръ.

БРАТСТВО

св. О. Николая вôддѣлъ 78 въ Майнерсвилъ, Па. взывае своихъ членôвъ, щобы всѣ явились на мітингъ дня 18 Септембра о 1-ôй годинѣ пополудни. Хто не явить ся заплатить $1.50 кары.

Васко Крамарь, предсѣдатель, Грицъ Беньо, секретарь.

ПОВѢДОМЛЕНЄ.

Даємо до вѣдомости Русинамъ въ околици McAdoo, Pa., що братство Покрова Пр Богород. въ Макаду. Па, вôддѣлъ Союза 7, буде приимати новыхъ членôвъ за зниженє вступне въ мѣсяцю Септембру и Октобру; пôсля новыхъ статутôвъ до Р. Н. Союза, а до братства задармо безъ жадного вступного.

Иванъ Посыпанко, предсѣд., Дмитро Капѣтула, секрет.

БРАТСТВО

св. Йоана Хрестителя въ Скатдейлъ, Па., вôддѣлъ Союза 36, будуть отримувати мітингъ 18. Септембра. До братства будемо приимати безъ вступного, до „Союза пôсля статутôвъ. Мітингъ вôдбуде ся въ домѣ бр. Николая Зорины о першôй годинѣ пополудни. Просимо, щобы кождый членъ на мітингъ явивъ ся и довгъ выплативъ, бо хто не заплатить за 3 мѣсяцѣ стратить всяке право до запомоги и до посмертного.

Федоръ Пелешь, предсѣд., Теодоръ Ярошъ, секрет.

БРАТСТВО

св. Петра и Павла въ Glen Lyon, Pa., вôддѣлъ Союза 27, выбрало слѣдуючій новый урядъ: Микита Сѣйчакъ предсѣдатель, Ив. Марковичь заступникъ, Павло Капець секретарь, В. Хованецъ касіеръ, Ив. Цѣхонь и Ив. Долиньскій ревізоры касы, Ив. Бушекъ и Алекс. Кулинъ опѣкуны хорыхъ, Ив. Фрицко капітанъ, Гр. Фудзякъ хоружій, Петро Дубець посланець.

БРАТСТВО

св. Петра и Павла въ Mt. Carmel, Pa., вôд. Союза 5., выбрало на рôчнôмъ мітингу 26. августа слѣдуючихъ новыхъ урядниковъ: Мих. Пачута предсѣдатель, Ив. Дзятко секретарь, Юр. Адамъ мѣстопредсѣд., Мих. Троянъ заступникъ секретаря, Петро Волчко учтовникъ, Мих. Болтунъ касіеръ, Мих. Горнякъ дозорця касы, Ив. Данковчикъ капітанъ, Мих. Воймикъ и К. Гараксимъ дозорці хорыхъ, Йос. Касперъ хоружій, Мих. Дзятко посланецъ, Йос. Дунай дверникъ. Мітинги братскі вôдбуваютъ ся в першу недѣлю по 20-ôмъ кождого мѣсяця въ новôй рускôй школѣ.

Адресъ братства: Mr. John Jatko, 413 N. Market St. Mt. Carmel, Pa.

ПОДЯКА.

Братство Успенія Пресв. Богородицѣ зъ Allegheny, Pa. складає велику подяку братствамъ: св. Отця Николая зъ С. С. Питсбурга, Па., св. Отця Николая зъ Минисракс, Па. и бр. св. Йоана Крестителя зъ Минеспорть, Па., котрі взяли участь въ нашôмъ торжествѣ дня 18. м. м. въ день Успенія Пр. Богородицѣ. Якъ сонце всходяче украшають зорѣ небесни, такъ Вы украсили насъ щирорускою любовію. Господь най заплатить Вамъ сторицею.

За Братство Усп. Пр. Богородици въ Allegheny, Pa.: Петро Герляхъ, предс., М. Турковскій, секр., Павелъ Гера, касіеръ.

ДАЛЬШІ ЖЕРТВЫ

на руску церковь въ Ст. Луисъ, Мо. зложили слѣдуючі:

Зъ St. Francois, Mo.:

Кундратъ Сардига	50
Апт. Макухъ	50
Мих. Репакъ	50
Петро Тисько	25
Мих. Тисько	25
Кузьма Хаць	1.00
Кундр. Макухъ	50
Теод. Банѣцкій	1.00
Иванъ Гривачь	25
Иванъ Бѣль	50
Мик. Посыпанко	50
Никол. Дзеба	1.00
Иванъ Пинъ	1.00
Иванъ Юрковскій	25
Иванъ Дацьо	50
Мих. Верещакъ	25
Климъ Стовстякъ	25
Дим. Чернецкій	50
Дим. Босъ	25
Андр. Панчакъ	25
Иванъ Семко	50
Франц. Яндзакъ	50
Василь Галько	1.00
Романъ Гладь	50
Александ. Балѣгроцкій	50
Иванъ Дмиврôвъ	1.00
Иванъ Посыпанко	1.00
Теод. Ґалайда	1.50
Иванъ Барна	1.00
Теод. Лукачикъ	1.00
Матій Галайда	50
Петро Макухъ	50
Семанъ Тырпакъ	1.00

(Дальше буде)

Братя Русины!

Маєте ходити до жидôвъ, або до якихъ иньшихъ аґентôвъ, щобы вась ошукували на всѣ боки, лѣпше приходѣть до мене, а я буду вамъ посылати черезъ Рускій Народный Дôмъ безпечно и таньше грошѣ до старого краю якъ чужій. Кождои хвилѣ можете мене застати дома на Second St. Nr. 134, або вôдъ 9-ои год. до 3-ои пополудни въ гали пôдъ церковью въ McKeesport, Pa.

Часъ братя вже опаматати ся, и не давати тяжко запрацьованый грôшь дармо чужинцямъ абы и дальше панували надъ нашимъ рускимъ народомъ и ссали кровь зъ насъ неначе пявки, але противно мы можемъ собѣ самі помагати и крѣпко тримати ся рука въ руку. Зôстаю зъ поважанємъ.

Теодозій Каскôвъ, секр. Box 353. McKeesport, Pa.

Дописи.

Glen Lyon, Pa.

Хвальна Редакціє. Помѣстѣть тыхъ пару рядкôвъ, котрыми хочу подѣлати ся зъ читателями, якъ то я оглядавъ фарму.

Давео вже мавъ я на думцѣ купити собѣ фарму и поѣхавемъ до Вирджінiи оглянути фармы. Дуже менѣ подобало ся гарне положене вирджіньскихъ фармъ и выбравемъ собѣ одну, котру и купивемъ. Земля е тутъ урожайна и всьо тутъ родить ся. Пшениця, овесъ, огôрки, мельоны и всьо друге. Картофлѣ бачивемъ дуже гарнѣ и родять ся два разы на рôкъ. Тутъ кождый може далеко лекше выжити якъ при тяжкôй майнерской працѣ.

Разомъ зô мною була тамъ панѣ Магдалина Серекова, котра також выбрала собѣ фарму, Панѣ Серекова була дуже утѣшна великимъ урожаємъ пінесôвъ, котрыхъ на одномъ акрѣ родить ся 80 бушлѣвъ. Теперь продає ся одень бушель по $1.

При закупленю фармы помагавъ тамъ п. Jan Jelinek,зъ котрого услуги есьмо дуже вдоволені и дякуемо ему.

Здоровимо читателѣвъ Иванъ Кубасикъ, Магдалина Серекъ. Glen Lyon, Pa.

Зъ Excelsior, Pa.

Почтена Редакціє! Прошу помѣстити въ Свободѣ тыхъ пару стрѣчокъ. Ото дня 22. Августа пôйшли нашi Русины въ Шамокинъ и околицѣ до Сонбери по ситизенскі папери и всѣ достали; було ихъ 17. При тôй нагодѣ зложили жертвы на Рускій Народный Фондъ слѣдуючі: Ал. Шаршонъ, свѣдокъ 25 цт., Ив. Глова, свѣдокъ 25 цт., Микита Куземчакъ 50 цт., Деноній Панчоръ 20 цт., Ив. Куземчакъ 25 цт., Еф. Татусько 25 цт., Василь Козяръ 25 цт., Гарасимъ Вислоцкій 25 цт., Ив. Андрошь 25 цт. Алек. Тхôръ 25 цт., Андрей Строхоцкій 25 цт., Матвій Олешневичь 25 цт., Павелъ Финдрикъ 25 цт. Mr. Neffman, англикъ 1 дол., дрôбні датки зложили тѣ сами ситизены 1.80 — разомъ $6.25.

Зъ Catasauqua, Pa.

Нашого брата Стефана Цапа поблагословивъ Богъ красным сыномъ, котрому при хрестѣ дали имя Андрей. За хр. родичѣвъ були Гавріилъ Онущакъ и Анна Ластовска. При тôй спосôбности п. Гавріилъ Онущакъ промовивъ до присутныхъ кумôвъ и гостей про Рускій Народ. Фондъ, що всѣ люде по цѣлôй Америцѣ складають на него. Бесѣда п. Онущака подобалась и они жертвували слѣдуючі жертвы:

Гавр. Онущакъ 1 дол., Анна Онущакъ 50 цт., Іоанъ Фитеръ 50 цт., Mrs. Фитеръ 25 цт., Стан. Козловскій 1 дол., Анна Ластовска 1 дол., Михаилъ Тирита 50 цт. Микол. Кравчишинъ 25 цт., Іоанъ Кимакъ 50 цт., Михаилъ Петрикъ 50 цт., Миколай Олекса 1 дол., Н. Н. 1 дол., Стефанъ Цапъ 50 цт., Іосифъ Бенедикъ 25 цт. — разомъ $8.75.

Зъ Buffalo, N. Y.

Дня 5 Сеп. вôдбувъ ся у насъ баль на доходъ Братства св. Йоана Хр. число 15 въ Союзѣ. Баль вôдбувъ ся дуже красно посередъ милозвучнои музики и прекрасного спѣву. О семôй годинѣ вечеромъ зачали приходити гостѣ въ инныхъ плейзôвъ якъ зъ Lancaster, Depew, West Seneca, Niagara Falls и Brandford, Canada. За то всѣмъ складаемо сердечну подяку. Були на балю також и Американцѣ, котрі придивляли ся якъ то нашi Русины знають ся забавляти. Галя була переповнена биткомъ гостями такъ що небуло мѣсця де вôдпôчнути. Належить ся подяка и нашимъ старшимъ членамъ Братства якъ Н. Середеньскому, Пет. Ковалеви. Ив. Лещишиному, Мих.Котельцови и прочимъ, що не жалували часу, здоровля и гроша, абы такъ велику славность здобути. Пôдчасъ балю, пôдъ проводомъ: Н. Середеньского и Ив. Лещишиного братя спѣвали Не пора москалеви, ляхова служить, Марь вамъ Братя. Многая лѣта и т. п. Доходъ зъ балю бувъ великій, бо перевысшивъ доходы балѣвъ попередныхъ. Такого величавого балю наши Русины ще не видѣли и неоденъ Американецъ нашу славность спомне и за кôлька лѣтъ.

Buffalo 6. Sept. 1904.

Членъ братства.

Пѣсня духовна.

(Нр. 423. изъ Бол.)

Тихо, тихо Спасъ тя кличе:
Чадо, ходи до Мене!
Такъ зове тебе Спаситель
Въ Свою красную обитель:
Ходи до Мене, ходи до Мене,
Чадо ходи до Мене!

Доки не наспѣла старость,
Чадо, ходи до Мене!
Доки ще твоя молодость
Ты прийми Христову Святость;
Нынѣ прийди, нынѣ прийди,
Чадо прийди до Мене!

Грѣхъ нехай тебе не бавить;
Чадо ходи до Мене!
Хто правдиво Мя шукає,
Той напевно Мя придбає.
Скоро ходи, скоро ходи,
Чадо, Ходи до Мене!

ГДЕ ЄСТЬ?

Анна Постельникъ, вдова. Назадъ тому 5 лѣтъ перебувала въ Бруклинѣ. Пошукує єѣ донька. Хто бы знавъ о нѣй або она сама, най зволить ласкаво зголосити ся на адресу: Анеля Косякъ, Box 245, Chisholm, Minn.

Русине!

Єсли хочешь бути сталымъ передплатникомъ мѣсячныхъ книжочокъ „Слово" то вытни сю карточку, вложи ей до коверты з мониердеромъ на $1.50 и запали до: Rev. Paul Tymkievich, 45 Oak St. Yonkers, N. Y.

Посылаю $1.50 яко пренумерату на просвѣтнѣ книжочки „Слово".

Имя и прозвище: ....

Докладный адресъ: ....

Збирайте жертвы на „Руск. Народн. Фондъ".

Перша Руска Книгарня

въ Америцѣ

зôстала отворена дня 1-ого Сентембра 1904 року

въ Скрентонъ, Па.

Руска Книгарня буде продавати всякѝ рускѝ книжки фонетичнѝ и етимольоґічнѝ такъ американьскѝ якъ и краєвѝ

а именно:

молитвенники, пѣснословцѣ, зборники, псалтырѣ, житя святыхъ, бѣбліи, катехизмы, коляды, букварѣ, провôдники, читанки, повѣстки, казки, спѣванники, штуки театральнѝ и другѝ поучаючѝ и забавнѝ книжки.

Такожь

черезъ Руску Книгарню можете замавляти всѣ американьскѝ и краєвѝ часописи и выдавництва.

Ось тутъ подаємо спись книжокъ, якѝ вже теперь можете у насъ достати:

Америка. Збôрка вѣршôвъ для американьскихъ Русинôвъ. Цѣна ....15 цнт.

Анґлійскѝ казки. Дуже цѣкава книжка для старыхъ и молодыхъ. Змѣстъ: 1) Якъ собѣ station дуракъ розуму добувъ; 2) Маленькій ґрафъ. Цѣна книжки ....10 цнт.

Ася. Дуже гарне и поучаюче оповѣданє зъ російского житя. Книжка та має 90 сторôнъ и коштує лишь ....20 цнт.

Библія Старого и Нового Завѣта. Величезна книжка, що має тысячу сторôнъ, въ дуже гарнôй оправѣ. Библія тота повинна бути на столѣ въ хатѣ кождого Русина-христіянина. У сѣй Бібліи суть всѣ книги Старого и Нового Завѣта. Є се одинока повна Библія приступна для нашихъ людей. Цѣна $2.00

Ворожка, котра кождому предсказує його будучнôсть. Цѣна ....20 цнт.

Въ путахъ шайтана. Змѣстъ: 1) Въ путахъ шайтана; 2) На вѣру; 3) Цѣповязь. Три прекраснѝ повѣсти зъ житя татарского и зъ житя селянъ на Украинѣ. Книжка въ гарнôй оправѣ 80 цнт.

Вѣкъ нашои землѣ. Кôлько лѣтъ якъ стоить наша земля. Цѣна ....5 цнт.

Ґеновефа, найкрасша и найжалобнѣйша повѣсть зô старинныхъ вѣкôвъ, оперта на тлѣ правды, дуже занимаюча и до слезъ трогаюча читаючихъ, зъ хорошими образками: „Якъ Людґердъ и Гидинъ хотять убити Геновефу“, „Геновефа въ пустыни“, „Якъ графъ Сигфридъ находить свою супругу Геновефу“, — зъ гарною окладкою, образкомъ и поясненемъ цѣлои повѣсти. Цѣна ....30 цнт.

Где єсть скарбъ закопаный. Наука о тôмъ якъ его выдобути, занимаюча книжочка для всѣхъ, стор. 72. Цѣна ....15 цнт.

Домашный писарь. Збôрка примѣрôвъ якъ укладати рôжнѝ письма, родиннѝ листы, дѣловѝ, и приватнѝ письма и т. д. Цѣна ....50 цнт.

Житє св. Отца Николая зъ акафистомъ и пѣснями. Цѣна ....10 цнт.

Захаръ Беркутъ. Найкрасша руска повѣсть зъ часôвъ нападу Татаръ на рускѝ землѣ. Велика книжка 224 стор. Цѣна ....60 цнт.

Зъ рôжныхъ нивъ. Змѣстъ: 1) Вся людска тварь зъ хвалою прійде; 2) Чого намъ дѣйсно потреба; 3) Не плоти ради, не плоти; 4) Найбôльшій духовый поетъ; 5) Михайло Петровичь Старицкій, зъ портретомъ; 6) Якъ будуть йти папы? 7) Ангелъ та пустельникъ; 8) Дещо цѣкавого; 9) Зô свѣта. Цѣна ....15 цнт.

Иванъ Гусъ. Житє и смерть великого ческого учителя. Цѣна ....10 цнт.

Каштанка. Дуже гарне и цѣкаве оповѣданє про песика, его житє и науку. Цѣна ....10 цнт.

Коваль Бассімъ. Велика книжка въ гарнôй полотнянôй оправѣ, въ 20-тьохъ пѣсняхъ, про коваля Бассіма, котрий пропивавъ всьо то, що заробивъ и не дбавъ о завтра и про короля, що перебравши ся, хотѣвъ пôзнати нужду народа. Хто ту книжку прочитає, певно и поучить ся много и насмѣє ся. Цѣна ....80 цнт.

Конець свѣта (для аматорскихъ театрôвъ) 10 цнт.

Лихій попутавъ. Прекрасне оповѣданє зъ житя Русинôвъ на Украинѣ. Цѣна ....20 цнт.

Луць Заливайко. Історія пѣяка вôдъ народженя ажь до смерти зъ 19 образками. Цѣна 15 цнт.

Лѣсъ шумить. Дуже зворушаюче оповѣданє про страшну исторію въ лѣсѣ. Цѣна ....10 цнт.

Марта Борецка. Историчне оповѣданє про найбôльшу руску патріотку, що волѣла вмерти, якъ бачити упадокъ вôтчины. Цѣна ....30 цнт.

Маруся. Найкрасша руска повѣсть для народа. Стор. 160. Цѣна ....25 цнт.

Микита Хрунь. Три дуже гарнѝ пѣснѣ про пролѣтки Микити Хруня, его вôйтôвство и его бѣду, рахунки и упадокъ. Цѣна ....5 цнт.

Молитвенникъ для молодѣжи въ гарнôй полотнянôй оправѣ. Въ нѣмъ мѣстять ся молитвы щоденнѝ, ранѣшнѝ, вечѣрнѝ, передъ и по науцѣ, передъ и по ѣдѣ, за родичѣвъ и т. д. Літурґія св. Ивана Золотоустого, кондаки, тропарѣ, пѣснѣ на Рождество, пѣсни до Пр. Дѣвы и т. д. Цѣна ....30 цнт.

Москвофілы и народовцѣ. Хто хоче знати хто москвофілы а хто народовцѣ, нехай перечитає ту книжку. Цѣна ....15 цнт.

Нападъ на млынъ. Дуже гарне оповѣданє зъ вôйны французко-нѣмецкои 1870 р. Цѣна 10 цнт.

Народнѝ казки. Часть I. Зъ гарными образками. Змѣстъ: 1) Яйце-райце; 2) Казка про красуню и лиху бабу; 3) Соловôй розбôйникъ и лихій царевичь; 4) Кирило Кожемяка; 5) Царôвна жаба. Цѣна ....25 цнт.

Народнѝ казки. Часть II. Зъ дуже гарными образками. Змѣстъ: 1) Батько и три сины; 2) Чоловѣкъ Болтаньскій, Богатырь Бусурманьскій, 3) Чурило, Иванъ Царевичь та Олена прекрасна; 4) Хлѣборобъ; 5) Дурный Омелянъ; 6) Князь Данило-Говорило. Цѣна ....25 цнт.

Наськѝ українськѝ казки Запорожця Іська Материнки. Казка про царôвъ садъ та живу сопѣлочку. Казка про дурня та його коня срѣбна шерстинка, золота шерстинка. Казка про маленького Ивася, змѣю, дочку єѣ Олесю та задныхъ гусенятъ. Дуже гарнѝ пѣснѣ. Цѣна ....25 цнт.

Олекса Довбушъ, славный ватажко опрышкôвъ. Дуже гарна исторична повѣсть зъ образками. Цѣна ....15 цнт.

Оповѣданє про Алѣ Бабу и про сорокъ розбôйникôвъ, котрыхъ повбивала одна невôльниця. Ся книжочка се дуже цѣкаве и прекрасне оповѣданє про бѣдного дроворуба, котрый черезъ чесне и побожне житє дôйшовъ до великихъ маєткôвъ, и про его невôльницю, котра черезъ свою осторожнôсть, охоронила його вôдъ многихъ нещасть. — **6 книжочокъ за 1 доляра а одна ....20** цнт.

Оповѣданя Стороженка. Не въ добрый часъ и Вуси два дуже смѣшнѝ и цѣкавѝ оповѣданя. Цѣна ....10 цнт.

Орися. Прекрасне оповѣданє про дѣвчину Козачку. Цѣна ....5 цнт.

Повѣнь. Цѣкаве оповѣданє старого господаря про його житє. Цѣна ....15 цнт.

Подорожь довкола землѣ въ 80 дняхъ. Якъ одепъ чоловѣкъ въ протягу 80 днѣвъ обѣхавъ цѣлу кулю земску и его пригоды. Велика книжка 238 ст. Цѣна ....60 цнт.

Подорожь Ґулівера до краю Ліліпутôвъ. Цѣкавѝ пригоды подорожника въ краю маленькихъ людей ліліпутôвъ. Цѣна ....25 цнт.

Про нутро землѣ. Поучаюча книжка про те якъ выглядає наша земля зверха и въ серединѣ. Зъ 22-ма дуже гарными образками. Цѣна 25 цнт.

Релиґійнѝ вѣрованя старинныхъ народôвъ. — Змѣстъ: 1) Релиґія Єгиптіянъ; 2) Релиґія Хальдейцѣвъ; 3) Релиґія Индусôвъ; 4) Исповѣдники релиґіи Брама; 5) Релиґія Буды; 6) Релиґія Перзôвъ; 7) Релиґія Жидôвъ; 8) Релиґія Грекôвъ; 9) Релиґія Римлянъ. Цѣна ....20 цнт.

Розмова тверезого піяка Василя зъ горѣвкою. Цѣна ....5 цнт.

Сатана въ бочцѣ. Комедія зô спѣвами въ однôмъ актѣ. Цѣна ....10 цнт.

Село Тындарôвка. Образокъ въ трохъ дѣяхъ. Цѣна ....15 цнт.

„Слово“ ч. 5. Змѣстъ: 1) Псальма перша; 2) Зъ книги приповѣстокъ Соломона; 3) Чи буде що зъ нашихъ дѣтей? 4) Громадске житє Италійцѣвъ въ Ню-Йорку; 5) Штука и архітектура на выставѣ въ Сенъ Луісъ, Мо.; 6) Двѣ левады; 7) Дещо цѣкавого; 8) Зô свѣта. Цѣна лишь ....15 цнт.

Смерть Олівє Бейкаля. Оповѣданє чоловѣка про его смерть. Цѣна ....15 цнт.

Сонникъ або толкованє снôвъ для забавы и розвеселеня, вразъ зъ гарными товарискими забавами. Цѣна ....20 цнт.

Старый и новый Римъ. Опись сего найкрасшого на свѣтѣ мѣста, зъ многими образками. Книжка має 226 сторôнъ. Цѣна ....50 цнт.

Судный день. Дуже гарна повѣсть зъ жидôвского житя, про те, що на Судный день мусить вырвати одного жида. Велика книжка въ гарнôй оправѣ. Цѣна ....60 цнт.

Чортова гора. Дуже цѣкаве историчне оповѣданє для народа. Цѣна ....10 цнт.

Шейкспіръ въ повѣсткахъ. Книжка для молодыхъ и старыхъ. Змѣстъ: 1) Король Лѣръ; 2) Шейлокъ, Венеціяньскій купець; 3) Макбетъ. Цѣна ....15 цнт.

Що Иванъ бачивъ на тамтôмъ свѣтѣ. Гарна повѣстка. Цѣна ....10 цнт.

Другѝ книжки, якѝ будемо мати на складѣ, оголосимо пôзнѣйше.

Грошѣ посилайте въ реджистрованôмъ листѣ або черезъ почтовый або експресовый моні-ордеръ.

Безъ грошей не посилаємо книжокъ нѣкому.

Адресуйте такъ:

Ruska Knyharnia, Box 128, Scranton, Pa.

За присланемъ 2-центовои марки высылаємо нашѣ Катальоґи и Цѣнники.

Хто стане нашимъ аґентомъ и буде розпродувати нашѣ книжки може зарбити гарнѝ грошѣ. Пишѣть по условя на повысше подану адресу.

Всячина.

ПРОГОНЮВАНЄ СМЕРТИ.

Старинный звычай прогонюваня смерти затримавъ ся еще до днесь въ однôй ческôй мѣсцевости надъ рѣкою Лабою. Въ недѣлю зъ полудня збирає ся тамъ вся сельска молодѣжь, привязує на высокôмъ дручку жѣночу ляльку и носить ю вздовжь рѣки. Парубокъ, що носить той дручокъ, зове ся „вôтцемъ смерти“. За нимъ иде громада дѣтей до границѣ села. „Отець смерти“ скидає ляльку въ рѣку, выпускає дручокъ, а самъ гонить за дѣтьми. Жадна дитина не повинна дати ся зловити, бо въ такôмъ случаю, пôсля повѣрки, дôмъ єи родичѣвъ навѣстять недуги и нещастя. Але и самъ „отець смерти“ мусить удавати хôдъ старого чоловѣка, проте не годенъ зловити жаднои дитины. Коли всѣ потомлять ся, збирають ся назадъ въ купу, привязують на дручку зелену китицю цвѣтôвъ и выкликуючи имя послѣднои зарученои дѣвчины, вертають ся тою самою дорогою назадъ въ село. — Сей звычай єсть останкомъ обряду давныхъ Славянъ, пôсля якого поганьскѝ предки Славянъ выносили на веснѣ изъ села богиню зимы и смерти Морану, а вносили богиню Весну, матерь молодечого житя и пробудженя.

На цвинтари.

(За Птачовскимъ.)

На цвинтарь зайшло самôтне,
Сплакане дитя,
Цвѣты ярѝ зъ гробу рвало —
Бѣдне сиротя.

— „Не зривай, дитинко, цвѣту,
Що онтамъ росте,
Бо мерлець по нихъ до тебе
Ночію прийде!“

Усмѣхнула ся сирôтка,
Жаромъ вся зайшла.
— „Власне хочу щобъ до мене
Матѣнка прийшла“...

Остапъ Луцькій.

СМѢШНЕ.

Секвестраторъ лѣцитантъ фантôвъ на заручинахъ своєи доньки: „Всечеснѝ гостѣ, маю честь заявити вамъ, що моя донька Галя заручила ся зъ паномъ Макогоньскимъ — по разѣ першôмъ, по другôмъ и по третôмъ — и послѣднôмъ.

* * *

Окоманъ почисливъ своихъ робôтникôвъ; коли помѣтивъ, що двохъ нема крикнувъ: „Я вже виджу зновъ двохъ шибеникôвъ, що ихъ тутки нема!“

* * *

Судія: „За краденѝ грошѣ маєте 3 мѣсяцѣ сидѣти. Чи приймаєте ся сеи кары?

Злодѣй: Я просивъ-бы честного суду, щобы менѣ одинъ мѣсяць спустили, бо я тѝ грошѣ не змарнувавъ, але ними податокъ заплативъ“.

Инжинѣръ: „Пане господарю будьте но такѝ ласкавѝ и отворѣть вашу стодолу, щобы я мôгъ мѣряти, бо туды має ити желѣзниця.“

Господаръ: „Про мене, прошу пана, най вона собѣ ѣде, але я кажу вамъ напередъ що я не буду тутъ разъ-наразъ стояти, и лишь браму отворяти та запирати.“

Рускѝ Бизнесмены!

Присилайте адвертайзменты до календара „Союза“, котрый выйде вже при кôнци Сентембра с. р.

Кождый рускій бизнесменъ повиненъ подати свой адвертайзментъ до календара „Союза“, бо по тôмъ будуть знати Союзане, котрый бизнесменъ є щирый для нашои робôтничои орґанизаціи.

Грошѣ за адвертайзменты и всякѝ письма въ тôй справѣ посылайте на адресу: Rev. N. Strutynsky, Box 375, Olyphant, Pa.

Адресы визначнѣйшихъ рускихъ часописей въ старôмъ краю.

„Буковина“ (3 разы тыждневo) $4.00 на рôкъ, ул. Петровича ч. 2. Чернôвцѣ, Bukowina, Austria.

„Воля“ (соціяліст. тыждневникъ) $1.00 на рôкъ, ул. Ліндого ч. 8. Львôвъ, Galicia, Austria.

„Гайдамаки“ (тыждневникъ) $2.00 на рôкъ, ул. Баторія ч. 24. Львôвъ.

„Дзвінок“ (для дѣтей, 2 разы на мѣсяць) $1.50 на рôкъ, пл. Стрѣлецка ч. 6. Львôвъ.

„Діло“ (дневникъ), $10.00 на рôкъ, улиця Баторія ч. 24. Львôвъ.

„Комар“ (гумористичн., два разы на мѣсяць) $2.00 на рôкъ, ул. Собѣщины ч. 8. Львôвъ.

„Літ. Наук. Вістник“ (разъ на мѣсяць) $4.50 на рôкъ, ул. Чарнецкого 26. Львôвъ.

„Новий Громадський Голос“ (2 разы на мѣсяць) $1.00 на рôкъ, ул. Чарнецкого 26. Львôвъ.

„Поступ“ (тыждневникъ) $1.50 на рôкъ, Коломыя, Народный Дôмъ I. пов., Galicia, Austria.

„Промінь“ (2 разы на мѣсяць) $1.50 на рôкъ, Вашкôвцѣ н. Ч. Bukowina, Austria.

„Руслан“ (дневникъ) $8.00 на рôкъ, пл. Домбровского ч. 1. Львôвъ.

„Ruthenische Revue“ (2 разы на мѣсяць) $1.50 на рôкъ, Gersthoferst, 32. Wien, Austria.

„Свобода“ (тыждневникъ) $1.00 на рôкъ, ул. Баторія 24. Львôвъ.